

Sexuální kriminalita

Bc. Alexandra Bačová

Diplomová práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Alexandra Bačová**
Osobní číslo: **A15449**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Sexuální kriminalita**
Téma anglicky: **Sexual Criminality**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujete rešerši literatury a pramenů, které se vztahují ke zpracovávanému tématu.
2. Vymezte fenomenologické a etiologické otázky včetně právního rámce, spojené se sexuální kriminalitou.
3. Analyzujte současné projevy sexuální kriminality – kriminogenní faktory, příčiny, projevy, aktéři, sociální dopady, typologie pachatele a oběti, identifikujte související rizika.
4. Zpracujte metodiku výzkumné části kvalifikační práce.
5. Výstupy z praktické části kvalifikační práce aplikujte ve vlastních návrzích a závěrech, získaná data vyhodnoťte a zpracujte do grafů a tabulek.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **CHMELÍK, Jan.** Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6.
2. **KOVÁŘ, Petr.** Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva. Praha: Maxdorf, c2008. Jessenius. ISBN 978-80-7345-161-5.
3. **KUCHTA, Josef a Helena VÁLKOVÁ.** Základy kriminologie a trestní politiky. Praha: C.H. Beck, 2005. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-717-9813-4.
4. **NOVOTNÝ, Oto a Josef ZAPLETAL.** Kriminologie. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-377-5.
5. **SPURNÝ, Joža.** Psychologie násilí: o psychologické podstatě násilí, jeho projevech a způsobech psychologické obrany proti němu. Praha: Eurounion, 1996. ISBN 978-80-8585-830-3.
6. **STAŇKOVÁ, Lenka, Filip ŠČERBA a Milan VICHLEND.** Násilná kriminalita. Praha: Leges, 2014. Teoretik. ISBN 978-80-7502-069-7.

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Mgr. Stanislav Zelinka
Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

3. února 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

24. května 2017

Ve Zlíně dne 3. února 2017

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.

ředitel ústavu

Jméno, příjmení: Bc. Alexandra Bačová

Název bakalářské/diplomové práce: Sexuální kriminalita

Prohlašuji, že

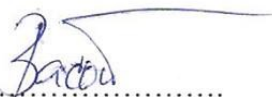
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne

11. 5. 2017

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce pojednává o sexuální kriminalitě. Teoretická část specifikuje historii sexuální kriminality, definuje trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, jejich skutkové podstaty, příčiny a předcházení jejich páchání, popisuje roli pachatele a oběti, rizika související se sexuální kriminalitou a právní úpravu, která je se sexuální kriminalitou spjatá. Praktická část diplomové práce analyzuje individuální názory a postoje respondentů a psychiatrického odborníka na sexuální kriminalitu v České republice a zjišťuje míru povědomí společnosti o sexuální kriminalitě. Tato část je doplněna o porovnání jednotlivých výsledků výzkumu a o možné návrhy na opatření, které by mohli směřovat nejen k obohacení informovanosti občanů o problematice a prevenci sexuální kriminality, ale také k možným postupům využitelným ke snížení výskytu sexuální kriminality.

Klíčová slova: sex, kriminalita, pachatel, oběť, delikt, deviace, trestný čin

ABSTRACT

The diploma thesis deals with sexual criminality. The theoretical section specifies the history of sexual criminality. It also defines crimes against human dignity in the sexual field, facts of these crimes, causes and preventiv. In the theoretical part we also describe the role of the perpetrator and the victim, the risks related to sexual criminality and the legal regulation that is related to sexual criminality. The practical section analyzes individual opinions and attitudes of respondents and the attitude of psychiatrist on sexual criminality in the Czech Republic. This section identifies the level of society's awareness of sexual criminality and it is also complemented by a comparison of individual research results and possible suggestions for action that could be aimed not only at enhancing citizens' awareness of the issue and prevention of sexual criminality, but also on possible practices that can be used to reduce the incidence of sexual criminality.

Keywords: sex, crime, offender, victim, offense, deviation, crime

Touto cestou bych ráda poděkovala svému vedoucímu diplomové práce, panu PhDr. Mgr. Stanislavovi Zelinkovi za odbornou pomoc, cenné rady a připomínky, které mi poskytl v rámci zpracování práce. Dále děkuji panu MUDr. PhDr. Jiřímu Švarcovi za poskytnutý rozhovor a rady, které přispěly ke zpracování praktické části práce.

Chtěla bych také poděkovat své rodině za morální podporu a pomoc.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE	10
2 SEXUÁLNÍ KRIMINALITA	12
2.1 HISTORIE SEXUÁLNÍ KRIMINALITY	12
2.2 TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI V SEXUÁLNÍ OBLASTI.....	14
2.2.1 Znásilnění	14
2.2.2 Sexuální nátlak	17
2.2.3 Pohlavní zneužití	18
2.2.4 Soulož mezi příbuznými I	20
2.2.5 Kuplířství.....	20
2.2.6 Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí	22
2.2.7 Trestně právní aspekty pornografie.....	23
2.3 RIZIKA SOUVEJÍCÍ SE SEXUÁLNÍ KRIMINALITOU	24
2.4 PROFIL PACHATELE	26
2.4.1 Neparafilní pachatelé	28
2.4.2 Parafilní pachatelé	29
2.5 PROFIL OBĚTI	32
2.6 PREVENCE SEXUÁLNÍ KRIMINALITY.....	34
3 LEGISLATIVA	37
II PRAKTICKÁ ČÁST	40
4 DOPADY SEXUÁLNÍ KRIMINALITY NA SPOLEČNOST	41
4.1 STATISTIKA SEXUÁLNÍ KRIMINALITY.....	41
4.2 VLASTNÍ VÝZKUM	43
4.2.1 Metody výzkumu	43
4.2.2 Cíle a hypotéza	44
4.2.3 Výsledky výzkumu.....	44
4.2.3.1 Dotazníkové šetření	44
4.2.3.2 Strukturovaný rozhovor.....	70
4.2 Návrhy a opatření	74
ZÁVĚR	76
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	77
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	80
SEZNAM GRAFŮ	81
SEZNAM TABULEK	82
SEZNAM PŘÍLOH	83

ÚVOD

Sexuální kriminalita, jejíž hlavní příčinou je neuspokojená sexuální potřeba se na první pohled nejeví pro společnost jako závažný problém. Důvodem je zejména citlivost tohoto tématu, kdy v mnoha případech nemáme tušení, že okolo nás mohou žít lidé, kteří se s takovými činy setkali na vlastní kůži. V současné době vymožeností a zejména internetu bychom se měli trestným činům se sexuálním podtextem věnovat více, především kvůli závažným psychickým následkům, kterým trpí oběti těchto činů. Sexuální trestné činy zasahují do oblasti osobní svobody a zejména do oblasti pohlavní integrity, života a zdraví člověka.

Práce se zaměřuje zejména na trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, jež jsou definovány v nové úpravě trestního zákoníku, která by měla vést ke zlepšení ochrany svobodného rozhodování v sexuálních vztazích a také k větší ochraně před vykořisťováním osob, které mohou být vůči pachateli trestného činu z oblasti sexuality bezbranné. Již od nepaměti se lidstvo potýká se sexuálními trestnými činy a proto je důležité právní úpravu z této oblasti stále zdokonalovat, aby tyto činy ze společnosti postupně vymizely.

Cílem práce je především analýza sexuální kriminality, se zaměřením na vymezení jejich příčin, aktéru a dopadů na společnost. Diplomová práce je systematicky rozdělena do čtyř kapitol. V první kapitole jsou definovány základní pojmy, které se sexuální kriminalitou souvisí. Druhá kapitola je zaměřena na jednotlivé trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, kde je vycházeno zejména ze skutkových podstat činů. Definuje oběti, včetně primárních a sekundárních následků a pachatele, jak už nedelegantního či deviantního charakteru. Do trestných činů se sexuálním podtextem nepatří pouze činy definované v hlavě III., zvláštní části trestního zákoníku. Jejich výčet je rozsáhlejší a tyto činy jsou zařazeny do dalších částí trestního zákoníku, proto jsou také v druhé kapitole některé z nich stručně popsány. Třetí kapitola je závěrem teoretické části a vymezuje současnou právní úpravu spojenou s problematikou sexuální kriminality. Zbývá kapitola spadá do části praktické. Uvádí statistický přehled sexuální kriminality za poslední čtyři roky a popisuje výzkum práce, prováděný pomocí dotazníkového šetření a strukturovaného rozhovoru, zaměřených na obecné povědomí společnosti a odborníka na problematiku sexuální kriminality. Závěr práce navrhuje možná opatření. Téma sexuální kriminality jsem si vybrala nejen pro jeho zajímavost, ale také proto, že pro mě jako ženu může být velmi poučné.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE

Vymezení základních pojmů je důležité zejména pro čtenáře z laické veřejnosti, z důvodu snadnější orientace v diplomové práci. Definice těchto obecně známých pojmů je totiž oproti chápání veřejnosti rozdílné. V oblasti kriminality je množství základních pojmů, proto jsem vybrala jen pojmy, které považuji za podstatné.

Kriminologie je vědou multidisciplinární, empirickou, založenou na empirických výzkumech, jejichž výsledky musí být přezkoumatelné. Jejím předmětem je zkoumání kriminality a její prevence, zkoumání pachatele a oběti. Hlavním úkolem kriminologie je získávání poznatků o kriminalitě a jejich souvislostech. Kriminologii lze rozlišovat na orientovanou na základní výzkum a na aplikovanou kriminologii. Výsledky kriminologických zkoumání slouží především zákonodárným orgánům, justičním orgánům a dalším orgánům sociální kontroly. [1];[2]

Kriminalita patří mezi sociálně patologické jevy, jejichž výskyt není závislý na trestním právu i přesto, že s trestnou činností úzce souvisejí, mohou ji předcházet či ji podmiňovat. Její definice není jednoznačná. „*Pokud kriminologie rozumí kriminalitou souhrn jednání, která trestní právo posuzuje jako trestné činy, jedná se o tzv. legální pojetí kriminality*“. [2] Kriminalitu lze rozdělit na registrovanou neboli zjevnou kriminalitu a latentní, tedy takovou, která nám zůstává skryta. [2];[3]

Násilí představuje záměrnou snahu o ublížení. Může být definováno jako jakýkoliv čin, kterým je způsobena bolest, poranění nebo jiná psychická či fyzická újma druhému člověku. Jedním z nejčtetnějších druhů násilí je násilí sexuální a nejčastější formou násilí, šikana. [4]

Deviace je termínem používaným ve všech vědních oborech. Deviace je jednání, které se svou povahou odchyluje od norem, zákonů a pravidel. Představuje krádeže, podvody, nedodržování slibů, dopravní přestupky, pití alkoholu nebo také nevěru a obžerství. V dnešní době je deviace spojována zejména se sexem, proto má toto slovo specifické konotace. Deviaci v celé řadě případů vnímáme jako normální a přirozenou. [5]

Trestný čin je jakékoliv závažné, zaviněné, protiprávní jednání. Trestní zákoník uvádí, že pouze takové jednání, které je zákonem označeno za trestný čin, může být trestným činem. Důležité je odlišení trestných činů od přestupků, přestože jsou si svým charakterem velmi podobné, rozdílné jsou především stupněm škodlivosti pro společnost. Trestné činy jsou

rozděleny na přečiny a zločiny. Přečinem se rozumí jakékoliv nedbalostní trestné činy, zločiny jsou potom všechny trestné činy, které nejsou přečiny. [6];[7]

Prevence představuje všechny aktivity k předcházení nežádoucímu jevu a ochrana před ním. Cílem prevence je negativní jev, který by mohl být pro společnost nebezpečný, rozpoznat, popsat, analyzovat a zejména mu předcházet, omezit či zmírnit jeho následky. V současné době je prevence spíše chápána jako vliv na již vzniklou negativní situaci. [1]

2 SEXUÁLNÍ KRIMINALITA

Sexuální kriminalita, zvaná též jako mravností kriminalita, se vyskytuje v každé společnosti. Společným znakem trestných činů, tvořících sexuální kriminalitu, je jejich spojitost s pohlavním pudem. Sexuální trestné činy jsou vzhledem ke své povaze a jejich dopadům na chráněný zájem řazeny mezi nejzávažnější trestné činy. Následky takovýchto trestných činů mohou být velmi závažné, zejména svým vlivem na psychiku jedince.

Nejdůležitějším základním právem člověka, zaručeným listinou základních práv a svobod, jsou osobní svoboda a lidská důstojnost, které jsou chráněné všemi demokratickými zeměmi. Důležitost problematiky sexuálních práv je formulována v souboru mezinárodních dokumentů, mezi které patří také Deklarace sexuálních práv, která byla dne 20. 6. 1997 přijata účastníky 13. světového sexuologického kongresu. Tento dokument nabádá společnost k vytváření náležitých podmínek pro správný vývoj sexuality člověka. [8]

2.1 Historie sexuální kriminality

Sexualita ovlivňuje jednání člověka v náboženských, společenských, právních i morálních normách a zvycích již od nepaměti. Avšak ani velmi vysoké tresty neodradily jedince od páchání sexuální trestné činnosti.

Ve starověku byla žena považována za věc, muž s ní mohl nakládat dle libosti. Byla brána jako majetek muže, patřila tedy do jeho vlastnictví. Jakýkoliv čin spáchaný na ženě byl považován za útok na vlastnická práva a dle toho byl také trestán. Proto byly tresty za znásilnění, únosy nebo cizoložství velmi přísné. Trest smrti za znásilnění vdané ženy byl uplatňován právem babylonským, řeckým, islámským i židovským. Právo středověké Anglie, Francie a Rakouska takovýto trest uplatňovalo ve všech případech znásilnění. V římském právu bylo trestáno smrtí znásilnění chlapce a germánské právo považovalo za sexuální trestné činy znásilnění ženy a nevěru. Pojem homosexualita, se poprvé objevil v roce 1267 v Augsburském městském právu a byl trestán ztrátou hrdla. Náhradou trestu smrti ve středověku byl trest ztráty genitálií či kastrace. V 15. století se objevují první tresty za zneužití zvířete, v takovémto případě byl udělen trest jak pachateli, tak i zvířeti. Naproti tomu v Rusku byly trestány sexuální zločiny velmi mírně, pouze peněžitou pokutou, ne však zcela bez výjimky. Ne vždy bylo znásilnění ve středověku a následně i v novověku trestné. Výjimkou byly takovéto činy uskutečněné v období válek, kdy velmi často docházelo k násilnostem na ženách. Oběť byla brána jako kořist vítěze a znásilnění či dokonce

její zabití bylo běžné a zcela beztrestné. Ze středověké Evropy je známa legální forma znásilnění jako tzv. právo první noci nebo znásilnění prostitutky.

Ke zmírnění trestů za znásilnění dochází až v době Josefa II. vlivem rozšíření humanitního toku po celé Evropě. Ze strany českého právního systému je důležitý Rakousko-Uherský právní zákoník, platný i pro země Koruny české. Delikty zde již byly pojaty jako zločiny, které byly vymezeny do samostatných skutkových podstat násilného smilstva, zprznění a zločinů proti přirozenosti, zprznění krve, svedení ke smilstvu a kuplířství vzhledem k nevinné osobě. V současném pojetí lze nalézt k uvedeným deliktům příslušné období. Násilné smilstvo definuje dnešní znásilnění s tím rozdílem, že bylo vyloučeno znásilnění mezi manželským párem. Pohlavní zneužívání je dnešní podoba zprznění a zprznění krve se ve své skutkové podstatě podobá souloži mezi příbuznými. Zločin proti přirozenosti již v současném právu není zastoupen. [8]

V bývalé ČSSR byl počet evidovaných trestných činů sexuální kriminality až čtyřikrát větší. Vysoké počty činů byly dány faktem, že před rokem 1989 spadalo do kategorie mravnostních trestních činů příživnictví a až 10% z celkové četnosti mravnostních činů tvořila homosexualita. V tomto období se odhadovalo okolo 2000 deliktů ročně. Procentuálně však od roku 1989 sexuální kriminalita klesla. Nejvyšší výskyt této kriminality je dlouhodobě ve městech s velkou koncentrací obyvatelstva, zejména v Severomoravském regionu. Od roku 1990 jsou klasifikovány mravnostní trestné činy, znásilnění, pohlavní zneužívání v závislosti, pohlavní zneužívání ostatní, pohlavní úchytky ostatní, ohrožování mravnosti, kuplířství a obchodování s lidmi. Nejčastěji se u nás vyskytuje trestný čin znásilnění, přesto je ale nejvíce hlášených činů pohlavního zneužívání. Od roku 2001 může být také dle trestního zákoníku pachatelem znásilnění žena. V letech 2001-2002 v České republice (dále jen „ČR“) nebyla za tento trestný čin odsouzena žádná žena, až v roce 2003 byly vyšetřovány dva případy, ve kterých jako pachatelé figurovaly ženy.

V současné době, jak už je výše zmíněno, patří mravnostní trestné činy vzhledem k jejich charakteru mezi jedny z nejzávažnějších trestných činů a ochrana před nimi je zaměřena zejména na mládež. Policejní statistiky mohou sledovat mravnostní trestnou činnost pouze v elementárních číslech. Samostatná povaha takovýchto trestných činů bývá skryta, protože je propojena s dalšími složitými okolnostmi spojující oběť se strachem, studem či opovržením. Proto je v současné době největším problémem vysoká latentnost mravnostní kriminality. [3];[9]

2.2 Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti

Mravnostní trestné činy lze rozdělit do několika kategorií. Můžeme je dělit například podle předmětu ochrany na „*Trestné činy zasahující do svobody v rozhodování v pohlavních vztazích*“ [1], kam můžeme zařadit trestný čin znásilnění či některé formy pohlavního zneužití. Dále na „*Trestné činy ohrožující mravní vývoj mládeže.*“ [1] Pro tento typ činnosti jsou typické činy pohlavního zneužívání, ohrožování mravní výchovy mládeže a ohrožování mravnosti. A v neposlední řadě na „*Trestné činy zasahující do dobrých mravů v pohlavních vztazích.*“ [1] Do této kategorie řadíme soulož mezi příbuznými, kuplířství a obchodování se ženami. [8]

Všechny sexuální trestné činy upravuje hlava III. trestního práva hmotného (dále jen „TZ“ nebo „trestní zákoník“, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů). Z původní hlavy VIII. Zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, byla právní úprava mravnostních trestných činů v rámci zvláštní části TZ přesunuta výše, a to z důvodu důležitosti škodlivých a nebezpečných dopadů na společnost. Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti upravují §185 až 193b a budou definovány níže. [10];[11]

2.2.1 Znásilnění

Znásilnění může být definováno různými způsoby, které se od sebe mohou lišit. Lze ho například charakterizovat jako vynucení pohlavního styku nebo jiných sexuálních aktivit, násilím či jeho hrozbou. Rozlišujeme tzv. socializované a nesocializované znásilnění. Socializované páchá oběti známý pachatel po předchozí vlídné nebo i svádivé konverzaci, obvykle doprovázené alkoholem či jinými návykovými látkami s menší mírou agrese. Naopak nesocializované páchá oběti neznámý pachatel, který užívá násilí ve větší míře. Znásilnění patří k nejfrekventovanějším sexuálním trestným činům vůbec. [11]

Trestný čin znásilnění v TZ zní:

„(1) Kdo jiného násilím nebo pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin, uvedený v odstavci 1

a) souloží nebo jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží,

b) na dítěti, nebo

c) se zbraní.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let,

b) spáchá-li takový čin na osobě ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy anebo v jiném místě, kde je omezována osobní svoboda, nebo

c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.“ [12]

Nezáleží na věku, pohlaví, životním stylu či vztahu oběti k pachateli, objektem trestného činu znásilnění se může stát kdokoliv. Změněný způsob zákonného vyjádření §185 dovoluje jako trestný čin znásilnění postihovat i takové jednání, které bylo dle současné právní úpravy možné definovat jen jako vydírání. To mělo za důsledek, že byly vynechány podmínky bezprostřednosti u pohrůžky násilí, rozšířením jednání i na pohrůžku jiné těžké újmy a zejména obohacením trestnosti o všechny formy pohlavního styku. Dříve byla trestána pouze soulož a jí obdobný pohlavní styk. Nezáleží na pohlaví, životním stylu či pověsti, zohledňován je pouze věk oběti v okolnostech podmiňujících použití vyšší trestní sazby. [13]

Trestný čin znásilnění je dle § 185 odst. 2 potrestán přísněji než dle odst. 1. Zde se výše trestní sazby pohybuje od dvou až do deseti let odnětí svobody. Existují tři zvláštní přitěžující okolnosti, které podmiňují takovéto výše trestní sazby. První z nich je soulož nebo jiný pohlavní styk provedený způsobem srovnatelným se souloží. Soulož je nejzávažnější forma pohlavního styku, jedná se o spojení pohlavních orgánů a už pouze jejich dotyk znamená pokus o znásilnění. Orální a anální pohlavní styk, ale také případy kdy pachatel využije cizí předmět jako náhražku údu muže, je považován za styk, který je srovnatelný se souloží. Vnikání prstů do pochvy ženy se posuzuje jako pohlavní styk v případě psychického či fyzického traumatu vzniklého u oběti znásilnění. Další z přitěžujících okolností je spáchání činu na dítěti. Dítětem se rozumí osoba mladší osmnácti let a přitěžující faktor se zde vztahuje i na případy, kdy pachatel o nízkém věku

své oběti neví. Stačí, že s ohledem na okolnosti a své osobní poměry o věku vědět měl a mohl. Poslední přitěžující okolností je spáchání činu se zbraní, přičemž zbraní se rozumí cokoli, čím je možné provést důraznější útok proti tělu. Jedná se o případy, kdy má pachatel u sebe zbraň a je schopen ji použít k zamezení odporu oběti.

Trestní sazby za znásilnění se mohou dle §185 odst. 3 pohybovat od pěti do dvanácti let. Pod tuto část TZ spadá jednání, kterým se pachatel dopustí nejméně jedné z následujících přitěžujících okolností. Jedním z nich je spáchání činu na dítěti mladším patnácti let, což je velmi závažný přitěžující faktor. Pokud je obětí dítě mladší patnáct let, nejpozději v den předcházející patnáctým narozeninám, postačí v případě spáchání trestného činu znásilnění ve smyslu § 17 písm. b) zavinění z nedbalosti. Proto není nutné, aby znal pachatel věk své oběti, postačí, že s ohledem na okolnosti, její fyzickou vyspělost či vyjadřování o zmíněných okolnostech vědět měl a mohl. Dalším faktorem je spáchání činu na místě, kde je omezována osobní svoboda. Zvýšenou ochranu přiznává zákon osobám, které jsou nějakým způsobem omezeny na osobní svobodě a mají tedy omezenou možnost obrany. Jedná se o osoby umístěné ve výkonu trestu odnětí svobody, ochranného léčení, ústavní výchovy apod., tedy osoby, které se musí pohybovat v rámci uzavřeného prostoru. Oběti mají malou možnost útěku, a proto se takovýto trestný čin považuje za velmi zákeřný. Způsobení těžké újmy na zdraví je další z přitěžujících okolností. Těžkou újmou na zdraví se rozumí vážné onemocnění nebo vážná porucha zdraví, která je založená na některé z následujících možností: zmrzačení, ochromení údu, zohyzdění, ztráta pracovní způsobilosti, delší dobu trvající porucha zdraví a další. Pachatel se takovéhoho činu může dopustit z nedbalosti, nebo úmyslně. Jednočinný souběh trestného činu těžké újmy na zdraví a trestného činu znásilnění není možný.

V § 185 odst. 4 je definován trestný čin znásilnění, při kterém je způsobena smrt. Výše trestní sazby za takovýto čin se pohybuje od deseti do osmnácti let. Pokud dojde k usmrcení z nedbalosti, jedná se pouze o trestný čin znásilnění. Způsobí-li pachatel smrt úmyslně, trestný čin je posuzován jako vražda v souběhu s trestným činem znásilnění. [14]

V praxi dochází k simulaci znásilnění, kdy k samotné souloži nedojde, nebo je dobrovolná. Takovýchto případů je mnoho, dochází k nim ze msty či jiných důvodů. Při simulaci znásilnění může dojít k sebepoškozování, často se jedná o povrchní škrábance, které ale chybí na místech, která jsou pro ruce nedosažitelná. [15]

2.2.2 Sexuální nátlak

Nátlakem rozumíme takové jednání, při kterém je použita manipulace nebo fyzická síla jako donucovací prostředek, který přiměje člověka, aby se choval tak, jak chce ten, kdo nátlak vykonává. Sexuální nátlak je trestný čin, kterým pachatel nemá za cíl přinutit oběť k pohlavnímu styku, ale k chování, které má být podkladem k jeho sexuálnímu uspokojení. Zneužití bezbrannosti oběti při spáchání tohoto trestného činu nepřichází v úvahu v případě bezbrannosti úplné. Z toho vyplývá, že je oběť alespoň z části schopna vnímat a reagovat na nároky pachatele. Stejně jako u trestného činu znásilnění je zde důležitá ochrana důstojnosti člověka a jeho právo se svobodně rozhodnout o svých sexuálních stycích. [16]

TZ zavedl v § 186 sexuální nátlak jako nový trestní čin:

„(1) Kdo jiného násilím pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování, nebo kdo k takovému chování přiměje jiného zneužívaje jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán pachatel, který přiměje jiného k pohlavnímu styku, k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování zneužívaje jeho závislosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

(a) na dítěti, nebo

(b) nejméně se dvěma osobami.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

(a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní,

(b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na osobě ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy anebo v jiném místě, kde je omezována osobní svoboda, nebo

(c) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny.

(5) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

(a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let, nebo

(b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(6) Odnětím svobody na deset až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt.

(7) Příprava je trestná.“ [12]

Trestný čin sexuální nátlak obsahuje dvě základní skutkové podstaty. Dle § 186 odst. 1 se takového činu pachatel dopustí v případě, kdy násilím, pohrůzkou násilí či pohrůzkou jiné těžké újmy donutí druhého k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému podobnému chování. Trestného činu podle § 186 odst. 2 se dopustí ten, kdo přinutí druhého k pohlavnímu sebeukájení, pohlavnímu styku, k obnažování nebo jinému podobnému jednání a zneužije přitom jeho závislost nebo své postavení.

Trestní sazby za čin sexuální nátlak se pohybují od šesti měsíců až do šestnácti let odnětí svobody. Stejně jako u trestného činu znásilnění existují zvláště přitěžující okolnosti trestních sazeb. Podle § 186 odst. 4 TZ je zvláště přitěžující okolností, pokud pachatel spáchá trestný čin sexuální nátlak na místě kde je omezována osobní svoboda, se zbraní, nebo jako člen organizované skupiny. Organizovaná skupina je plánované a koordinované sdružení několika osob, mezi kterými je prováděna určitá dělba úkolů, což zvyšuje pravděpodobnost kladného provedení trestného činu a škodlivých dopadů pro společnost. Skupina nemusí mít dlouhodobé působení, může být ukončena po spáchání jednoho trestného činu. K přitěžujícím okolnostem je přihlíženo, i pokud se jedná o sexuální trestný čin spáchaný úmyslně a jde o těžší následek, pokud je čin spáchán z nedbalosti nebo jde-li o jinou skutečnost, která pachateli nebyla známa, ačkoliv o ní vzhledem k okolnostem vědět měl a mohl. Takovou skutečností, u které je vyžadováno, aby o nich pachatel věděl, může být u trestného činu sexuální nátlak například spáchání činu nejméně se dvěma osobami. [16];[1]

Sexuální nátlak je poměrně novým trestným činem, v TZ je definován od roku 2010, což ovlivňuje i statistiky takovýchto případů. V letech 2010-2013 se dle posledních statistik kriminality policie ČR evidovalo 42 případů sexuálního nátlaku, z toho bylo 6 osob mladších patnácti let, 8 mladistvých a jedna žena. [17]

2.2.3 Pohlavní zneužití

V terminologii trestního práva je trestný čin pohlavní zneužití chápán jako vykonání soulože s osobou mladší, než je stanovena hranice, tedy 15 let. O trestném činu pohlavní zneužití

tí pojednává § 187 TZ. Tento předpis má ochraňovat nezletilé před negativními dopady brzkých sexuálních aktivit. Ustanovení zde hovoří o absolutní nedotknutelnosti, není důležité, zda oběť souhlasila se stykem a také nerecenzuje, zda jednání podezřelého zanechalo na oběti škodlivé následky či nikoliv.

„(1) Kdo vykoná soulož s dítětem mladším čtrnácti let nebo kdo je jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až osm let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený odstavci 1 na dítěti mladším čtrnácti let svěřeném jeho doзору, zneužívaje jeho závislosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.“ [12]

Předmětem trestného činu pohlavního zneužívání je obecně osoba mladší 15 let. Jsou-li splněny další podmínky, může být obětí osoba starší. U tohoto trestného činu se nerozlišuje, zda je poškozeným dívka nebo chlapec. Ustanovení definuje dva způsoby pohlavního zneužívání, vykonání pohlavního styku a jiné pohlavní zneužívání. Tresty odnětí svobody u trestného činu pohlavní zneužití se pohybují od 1 do 8 let.

Pohlavní zneužití má dvě formy. Může a nemusí se týkat přímo pohlavního styku. Zákon posuzuje sexuální chování pachatele i v případě, jedná-li se pouze o osahávání intimních oblastí dítěte, popřípadě je-li oběť donucena manipulovat s pohlavními orgány pachatele nebo je v přítomnosti jeho masturbace. Při trestním řízení však musí být dokázáno, že pachatel znal nedostatečný věk oběti. Z hlediska posuzování činu se vyžaduje úmyslné zavinění. Případy pohlavního zneužití jsou velmi závažné, obětem způsobují psychické následky, které často ovlivňují celý jejich život. Policie v hlavním městě Praze řeší každoročně několik desítek případů pohlavního zneužití a u mnoha z nich zjistí, že se čin dle oznámení poškozeného nestal. Důvodem může být pomsta či jiné osobní problémy. U tohoto trestného činu se také často stává, že mladší dívky vyhledávají starší partnery a svůj věk jim zamlčí. Tyto náhodné vztahy si sjednávají zejména přes sociální sítě a seznamky na internetu. Každý lékař, který zjistí skutečnost o sexuálně aktivní nezletilé dívce, je

povinen tuto skutečnost ohlásit orgánům činným v trestním řízení. [18]

Podle poznatků kriminologie, bývají obětmi pohlavního zneužívání zejména děti v pubertě, ženského pohlaví. Často se jedná o děti velmi vyspělé, které disponují hojnou fantazií a jsou zároveň fyzicky hendikepované či duševně zaostalé, dále děti z neúplných rodin vyrůstající bez jistoty nebo děti, které jsou příliš ochraňované před vnějším světem. Pachatelé trestných činů zneužívání obvykle pochází z blízkosti oběti, může se jednat o sousedy, příbuzné nebo jinak známé osoby. V zásadě platí, že zneužívání v rodině je větším traumatem, než pokud je čin spáchán cizí osobou. [1]

2.2.4 Soulož mezi příbuznými

Soulož mezi příbuznými neboli incest byl v dávných kulturách poměrně běžným a do manželství vstupovali i nejbližší příbuzní. V dnešní době takovýto styk nedovoluje jak morálka, tak zákon, je považován za nedovolený a je zakázán. Trestný čin soulož mezi příbuznými je definován v § 188 TZ takto: „*Kdo vykoná soulož s příbuzným v pokolení přímém nebo se sourozencem, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.*“ [12] Jednání, která jsou trestána v rámci tohoto trestného činu, mohou být velmi odlišná. Častou formou trestného činu soulože mezi příbuznými je otcovský incest, tedy sexuální vztah mezi otcem a dcerou. Nejčastěji se setkáváme s případy tzv. pseudoincestu, tedy pohlavního zneužívání nevlastním otcem nebo partnerem matky dítěte. Společnost bude jinak odsuzovat případ, ve kterém otec vykoná pohlavní styk se svou dvanáctiletou dcerou a jinak případ, kdy soulož vykonají dva zletilí sourozenci, kteří jsou plně způsobilí k právním úkonům a správným použitím antikoncepce zamezí početí potomka. Hlavním předmětem trestného činu soulože mezi příbuznými je genetická ochrana a morální citění společnosti. [1];[19]

2.2.5 Kuplířství

Kuplířstvím rozumíme obchodování s lidmi. Skutková podstata tohoto trestného činu byla upravena a již není formulována, pouze pokud se jedná o přeshraniční obchodování. V § 189 nového TZ je definována zcela obecně a vztahuje se i na vnitrostátní obchodování s lidmi.[11]

„(1) *Kdo jiného přiměje, zjedná, najme, zláká nebo svede k provozování prostituce, nebo kdo kořistí z prostituce provozované jiným, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až na čtyři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.*

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

b) jako člen organizované skupiny.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1. “ [12]

V tomto případě trestného činu pachatel jiného donutí, přiměje, svede nebo zláká k provozování prostituce, nebo kořistí z prostituce vykonávané jiným. Prostitucí rozumíme jakýkoliv druh soulože či ukájení v kontaktu s tělem jiné osoby, bez ohledu na pohlaví. Každý majetkový zisk dosažený z prostituce jiného je kořistěním z prostituce. Pachatelem nemusí být tedy jen ochránce prostitutek, ale může jím být i taxikář, recepční v hotelu, barman či dohazovač takového styku. Předmětem kuplířství je lidská důstojnost a zejména svoboda rozhodování o sexuálních stycích. [20]

Sazby trestu odnětí svobody se u trestného činu kuplířství pohybují od šesti měsíců až do patnácti let. Vyšší trestní sazby jsou dle zákona podmíněny získáním zisku z kuplířství pro sebe nebo jinou osobu a to v hodnotě minimálně 500 000 Kč, nebo pokud je pachatel v době trestného činu členem organizované skupiny. Tvrdší sankce postihnou pachatele v případě, kdy způsobí oběti těžkou újmu na zdraví ať už úmyslně či z nedbalosti. Nejtvrdší trest postihne pachatele v roli kuplíře, pokud svým nedbalým jednáním zapříčiní smrt osoby. V případě úmyslného zavinění smrti osoby, by se jednalo o souběh trestných činů vraždy a kuplířství. [19]

V ČR je již dlouholetá snaha o právní úpravu prostituce jako zákona. V současnosti je situace u nás spíše aboliční, není trestáno provozování prostituce jako takové, ale jevy, které s prostitucí často souvisí, jako je násilí, majetková kriminalita, opilství, výtržnictví atd. Zákonná regulace by mohla přispět k převedení tohoto „nejstaršího řemesla“ do k tomu určených domů, se zajištěním pravidelných lékařských prohlídek těchto žen a tím ho vyhnat z ulic, dálnic a nelegálních privátů. [21]

2.2.6 Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

Zcela novým trestným činem definovaným v § 190 TZ je prostituce ohrožující mravní vývoj dětí. Předmětem je ochrana dětí před narušením jejich mravní výchovy nevhodnou formou uspokojování sexuálních potřeb v podobě prostituce.

„(1) Kdo provozuje prostituci v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo organizuje, střeží nebo jiným způsobem zajišťuje provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) nejméně na dvou takových místech, nebo

b) opětovně.“ [12]

Trestný čin prostituce ohrožující mravní vývoj dítěte obsahuje dvě základní skutkové podstaty. První ze dvou základních podstat je definována v odst. 1 § 190 TZ a je v ní trestáno provozování prostituce blízko školy nebo jiného obdobného místa, v jehož blízkosti se pohybují děti. Pachatelem je zde pouze osoba, která provozuje prostituci. Stránka subjektivní vyžaduje ke spáchání takového trestného činu a zároveň k provozování prostituce v blízkosti zařízení pro děti úmysl. Druhá skutková podstata je definována v odst. 2 § 190 TZ a postihuje organizování nebo zajištění provozování prostituce v blízkosti školy nebo jiných zařízení, která jsou určena k pobytu dětí například léčebné a rehabilitační zařízení, ale také dětská hřiště apod. Organizovanou prostitucí rozumíme činnost, která je zaměřena na zabezpečování či usnadňování provozu prostituce, čímž může být zajištění prostor nebo koordinace prostitutek. V této skutkové podstatě subjektivní stránka také vyžaduje ke spáchání trestného činu úmysl a to i v případě, organizace a zajišťování prostituce. Může zde dojít i k jednočinnému souběhu s trestným činem kuplířství. Věcná stránka trestného činu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí je tedy definována místem spáchání činu.[22]

2.2.7 Trestně právní aspekty pornografie

Trestní zákoník upravuje tři trestné činy z oblasti pornografie. Jedná se o šíření pornografie, výrobu a jiné nakládání s dětskou pornografií a zneužití dítěte k výrobě pornografie. Znění skutkových podstat i sazby trestu odnětí svobody těchto trestných činů byly upraveny v souvislosti s Opčním protokolem k Úmluvě o právech dítěte proti jeho prodeji, proti dětské prostituci a dětské pornografii ze dne 25. května 2000 a k Úmluvě o počítačové kriminalitě, ze dne 23. listopadu 2001.

Šíření pornografie

Objektem trestného činu šíření pornografie je účast na ochraně před speciálním druhem obtěžování a před negativním působením pornografie v oblasti mravní výchovy mládeže a dětí. Šíření pornografie má dvě skutkové podstaty, které jsou definovány v § 191 TZ. [10]

Do první skutkové podstaty trestného činu šíření pornografie patří ten, kdo přiveze, vyveze, poveze, vyrobí, zprostředkuje, učiní veřejně přístupným, uvede do oběhu nebo prodá jakékoliv pořízené pornografické dílo, ve kterém se objevuje násilí nebo neúcta k člověku nebo která zveřejňuje styk se zvířetem. Pornografickým dílem se rozumí jakýkoliv předmět, který naprosto vtíravým způsobem podněcuje samotný sexuální pud a překračuje svým obsahem hranice sexuální morálky a slušnosti. Pornografická díla lze podle rozsahu rozdělit na pornografii tvrdou, pornografii dětskou a pornografii prostou. Trestu odnětí svobody nepodléhá držení tvrdé pornografie ani kořistění z její propagace. Pachatelem šíření pornografie může být kdokoliv a tento čin musí být spáchán úmyslně.

Do druhé skutkové podstaty patří pachatelé, kteří písemné, fotografické, filmové, elektronické, počítačové nebo jiné pornografické dílo nabídli nebo zpřístupnili dítěti. Dále se vztahuje na pachatele, kteří na místě, kde se pohybují děti, takovéto pornografické dílo zpřístupnili. Tato skutková podstata se tedy vztahuje pouze k prosté pornografii, která je trestná jen v případě, že je zpřístupněna dětem. Pachatelem této skutkové podstaty může být kdokoliv, a čin musí být spáchán úmyslně. [22]

Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií

Předmětem trestného činu výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií není pouze ochrana dětí před zneužíváním v pornografickém významu, ale zejména podíl na ochraně morálních hodnot s důrazem na odsuzování dětské pornografie jako takové. Sazby trestu se v tomto případě pohybují od šesti měsíců až do osmi let odnětí svobody. Obdobně má tento trestný čin dvě skutkové podstaty, které jsou definovány v § 192 TZ. [19]

Hlavní skutkovou podstatu tohoto trestného činu vyplní ten, kdo přechovává jakékoliv pornografické dílo, které znázorňuje nebo jinak zneužívá dítě. Přechovávání dětské pornografie je pro společnost škodlivější než jiné formy pornografie, proto jsou postihováni i uživatelé dětské pornografie. Druhou skutkovou podstatu tvoří takový pachatel, který pornografické dílo přiveze, doveze, vyveze, učiní jinak veřejně přístupné nebo z pornografického díla, které znázorňuje či jinak zneužívá dítě, získá majetkový prospěch. Tresty za šíření dětské pornografie jsou vyšší než za její přechovávání. [22]

Zneužití dítěte k výrobě pornografie

Předmětem trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie je mravní vývoj, výchova a ochrana správného vývoje v oblasti sexuality dítěte. Skutkovou podstatu dle § 193 TZ naplňuje pachatel, pokud přiměje nebo jiným způsobem zneužije dítě k výrobě pornografického díla, nebo pokud z účasti dítěte při výrobě kořistí. V prvním případě skutkové podstaty postihne přísnější trest pachatele jako člena organizované skupiny nebo jednajícího v úmyslu získat prospěch a v druhém případě skutkové podstaty pak o pachatele, člena organizované skupiny, která působí ve více státech nebo jednajícího v úmyslu získat prospěch velkého rozsahu. [19];[22]

2.3 Rizika související se sexuální kriminalitou

Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti mohou probíhat souběžně s jinými trestnými činy násilné kriminality nebo mohou být propojeny s organizovaným zločinem. Přestože se sexuální kriminalita vyznačuje méně závažnými činy, chování pachatele může vyústit až v ohrožení zdraví nebo života oběti. Právem zakázaná jednání, vázaná na mravnostní kriminalitu mohou být činy omezování osobní svobody, vydírání, šíření nakažlivé nemoci, ohrožení pohlavní nemocí nebo vražda. Existuje množství dalších trestných činů, které mohou probíhat souběžně se sexuálními trestnými činy. Vybrané, nejzávažnější, společensky a mediálně probírané činy, budou vysvětleny níže.

Obchodování s lidmi

Závažný trestný čin obchodování s lidmi souvisí s porušováním lidských práv a důstojnosti a je pravidelně souběžný s trestnými činy zneužívání, vykořisťování, násilného vynucování požadovaných aktivit, vyhrožování nebo znásilnění. Současná právní úprava trestného činu obchodování s lidmi je definována v § 168 trestního zákoníku a vychází ze snahy zharmozovat okruh zakázaného, nebezpečného jednání s jinými mezinárodními dokumenty, ke kterým se ČR v rámci tohoto trestného činu zavázala. Konkrétně se jedná o Rámcové rozhodnutí Rady EU ze dne 19. 7. 2002 o potírání obchodování s lidmi, Rámcové rozhodnutí Rady EU o boji proti sexuálnímu zneužívání dětí a dětské pornografii, atd. [11]

Příčinou mezinárodního obchodování s lidmi může být nezaměstnanost či chudoba obětí, které jsou schopny odevzdat se do rukou cizinců, slibujících vysoké finanční ohodnocení v zaměstnání nebo velmi výhodné bydlení v zahraničí. Právní úprava trestného činu obchodování s lidmi se zaměřuje jak na vnitrostátní tak přeshraniční obchod a obsahuje dvě základní skutkové podstaty. Obchodování s lidmi nejvíce svým charakterem zasahuje do mravnostních trestných činů kuplířství a svádění k pohlavnímu styku. [3]

Omezování osobní svobody

Mravnostní trestná činnost je prakticky ve všech případech propojena s omezováním nebo zbavením osobní svobody. Tento fakt je obvykle popsán ve skutkových podstatách mravnostních trestných činů. Zásahem do osobní svobody rozumíme zabránění svobodného pohybu člověka na krátkou dobu. Zbavení osobní svobody představuje naprostou intervenci. V obou případech se musí jednat o určitou dobu omezení svobody pohybu, které musí být způsobeno na určitou dobu. Časová hranice však není přesně stanovena. Omezování osobní svobody při páchání mravnostní trestné činnosti slouží jako nástroj k páchání jiné trestné činnosti. V případě spáchání trestného činu v souběhu s omezováním osobní svobody je pro posouzení důležité, do jaké míry je omezení pohybu součástí skutkové podstaty základního mravnostního trestného činu. U znásilnění, jehož skutková podstata obsahuje i omezování osobní svobody, je souběh takovýchto činů vyloučen. V případech znásilnění mohou nastat výjimky, pokud se pachatel dobrovolně vzdá konání trestného činu znásilnění a odvrátí nebezpečí, které tak oběti vzniklo, není trestán za čin omezení osobní svobody, trestní stíhání však není vyloučeno. Pachatel znásilnění, který ve stádiu pokusu upustil od tohoto trestného činu, může být stíhán za čin vydírání, nikoliv za omezování osobní svobody. Pachatel, který obtěžuje ženu osaháváním a zavře ji do místnosti, spáchá trestný čin

omezování osobní svobody souběžně s činem vydírání, ovšem nelze vyloučit ani trestný čin pohlavní zneužití. [8]

Sexuálně motivovaná vražda

Pro sexuální vraždy je typická brutalita a surovost. TZ nerozděluje vraždu prostou od vraždy sexuálně motivované, tento trestný čin je posuzován jako úmyslné usmrcení oběti, k čemuž se spolu s brutalitou přihlíží i při stanovení výše trestní sazby. Sexuálně motivovaná vražda vyvolává v řadě případů zájem médií a to z důvodů složitosti odhalit pachatele, který si za oběť ve většině případů vybírá zpravidla nenápadné osoby, zejména děti nebo seniory. I přesto, že pachatelem je obvykle sériový vrah, je tento trestný čin spíše výjimkou. Důvodem pachatele k vykonání takového trestného činu je zejména nutnost znehybnění oběti pro uspokojení své sexuální potřeby a pocit moci nad obětí. Existuje několik způsobů provedení sexuálně motivované vraždy, ke kterým je přihlíženo z pohledu agrese a sexuální motivace. Patří sem nekrofilie a nekrosadismus, u kterých chce pachatel docílit pohlavního uspokojení manipulací s mrtvým tělem. Při sadismu dochází k týrání oběti s cílem sexuálního uspokojení. Dále sem spadá antrapofágie neboli kanibalismus při kterém pachatel pojídá části těla usmrcené oběti, pikérismus, u kterého dochází k pobodání či řezání do těla oběti, vympýrismus, charakterizovaný nutností pít krev oběti a flagelace, při které dochází k uspokojení při bičování nebo bití oběti. Takovéto vraždy páchají zejména agresivní sadisté. Kontakt s obětí pachatelé navazují zejména na veřejném prostranství v blízkosti místa svého bydliště, v MHD nebo společenských místnostech, přičemž svůj čin mají dopředu promyšleně naplánovaný. Při útoku si napomáhají využitím zbraní různého charakteru a před smrtí oběti ubližují. Naopak vraždy, kdy je oběť nejprve sexuálně zneužita a až poté usmrcena, jsou typické pro pravé sadisty. Takováto vražda není dopředu plánována. Obětí jsou nejčastěji ženy nenápadné a často pod vlivem alkoholu, což pachateli napomáhá. Zpravidla je pachatel pro oběť neznámý. Takovéto jednání je podle současné právní úpravy trestáno přísněji, než úmyslné usmrcení ve zmatku nebo afektu. [8]

2.4 Profil pachatele

Pachatelé mravnostních trestných činů mohou být jakékoliv věkové kategorie. Odlišnosti nastávají v jednotlivých formách sexuální kriminality. Jiná je charakteristika pachatele trestného činu znásilnění a jiná například u pachatele mravnostní trestné činnosti páchané na mládeži. Pokud je trestný čin spáchán s podporou fyzického násilí, pachatelem je psychopat, u kterého se vyskytuje sexuální úchylka nebo jiná chorobná změna jeho osobnosti.

Takovéto změny ve většině případů ovlivňují sexuální pud pachatele i jeho schopnost ovládat své nebezpečné jednání a agresivitu. Pachatele mravnostních trestných činů lze rozdělit na ty, kteří činy páchají příležitostně, bez motivace pachatele, kteří mají činy naplánované a jejich motivací je uspokojení sexuálních potřeb či zisk a v neposlední řadě na patologicky zaměřené pachatele, u kterých se vyskytují poruchy sexuální preference nebo jiná úchylka.

Pachatelé, kteří se dopouštějí mravnostní trestné činnosti na mládeži, většinou trpí sexuální abnormalitou nebo deviací a jedná se především o recidivisty, tedy osoby, které takovou trestnou činnost opakují. Můžeme sem zařadit pachatele se sadistickou orientací, kteří mají svůj čin promyšlený a předem naplánovaný, ale také osoby s tzv. sexuální nedostatečností, kteří jsou charakterizováni vyšším věkem a mohou trpět určitými mozkovými poruchami. Takovýmito pachatelům postačí možnost dotyku těla dítěte a u patologicky zaměřených osobností se sklony k agresi až sadismu může dojít až k těžkému ublížení na zdraví oběti. Pro tuto skupinu pachatelů je však typické, že se dopouštějí klasického mravnostního trestného činu znásilnění, pro které není typická sexuální deviace. V takovýchto případech pachatele od uspokojení svých sexuálních potřeb neodradí ani vysoké tresty odnětí svobody.

Druhým typem jsou pachatelé, kteří se dopouštějí mravnostní trestní činnosti na dospělých obětech. Tyto pachatele je možné rozdělit do dvou skupin. Do první řadíme osoby dospívající, jejichž charakteristika je popsána výše, do druhé skupiny pachatele, kteří se na mravnostní činnosti podílejí ze sobeckosti, z důvodu kuplířství nebo například jako výrobci pornografického materiálu. Motivem trestných činů takovýchto pachatelů tedy není sexuální ukájení, ale k dosažení svých cílů jsou ochotni udělat cokoliv, přes násilnosti až po vydírání. Jedná se o velmi nebezpečnou skupinu pachatelů, jejichž nebezpečnost stoupá s mírou organizovanosti trestné činnosti.

Do třetí skupiny řadíme pachatele, na kterých je oběť závislá. Jedná se převážně o otce dětí, vychovatele nebo pedagogy. Tyto osoby mají ve většině případů velmi dobrou pověst, ale začne se u nich projevovat určitá sexuální nedostatečnost. Oběti jsou v tomto případě na pachateli závislé, proto dochází k páchání trestné činnosti s pomocí vydírání nebo zastrahování. Takováto situace bývá známá i partnerům pachatelů, kteří samy negativně působí na oběť, vydíráním či zastrahováním, aby nebyla trestná činnost nahlášena. Z tohoto důvodu se mravnostní kriminalita vyznačuje vysokou latentností.

Samostatnou kategorií jsou pachatelé mravnostní trestné činnosti na dětech, kteří jsou v zásadě také ještě dětmi. Jedná se o osoby, zejména v pubertálním věku, které se trestné činnosti dopouštějí bez rozmyslu, spontánně s jistou mírou spolupráce oběti. Často dochází k pohlavnímu styku po vzájemné dohodě oběti s pachatelem, kdy je věk oběti potlačován touhou poznat nepoznané. [8]

Zvláštní skupinou jsou potom pachatelé trestného činu znásilnění. Jedná se o osoby převážně ve věku 20-30 let, výjimečně o osoby starší. Kriminální chování pachatele tohoto trestného činu nemusí být zpravidla motivováno potřebou sexuálního uspokojení. Motivem se může stát zloba, msta nebo nutnost ujistit se o vlastní moci. Podle *Knightové* a *Prentkyho* existuje určitá typologie pachatelů trestného činu znásilnění. Prvním typem je tzv. znásilňovač ujišťující se o moci, který věří, že bude pro oběť znásilnění, potěšením. Tento pachatel není násilný, neužívá vulgarit a jeho cílem je zvýšit své postavení. Druhým je typ zlobného mstitele, který užívá vulgarit až nepřiměřeně a po oběti vyžaduje anální či orální styk. Třetím typem je pachatel, který prosazuje svou moc a své oběti využívá. Tento druh je velmi nebezpečný, protože útočí velmi brutálním způsobem a stejně jako typ druhý požaduje anální či orální sex. Pachatel sadistický je typem čtvrtým, ten oběť pronásleduje, slovně ji znehodnocuje, záměrně zraňuje a může vykazovat i rituální chování. V oblasti trestného činu znásilnění se objevuje několik mýtů. Patří k nim tvrzení, že žena nemůže být znásilněna proti své vůli, že si většina žen znásilnění tajně přeje, ženy provokují k znásilnění svým vzhledem, když oběť říká ne, myslí tím vlastně ano nebo že každý pachatel znásilnění trpí duševní poruchou. Takováto tvrzení odrážejí nejen obecné a laické postoje, ale jsou také někdy prezentovány i v odborných pracích. [23],[3]

Všechny tyto skupiny pachatelů mají určitý společný postup při páchání mravnostní trestné činnosti a patří sem: vytipování oběti a místa činu, způsob navázání kontaktu s budoucí obětí, způsob překonávání odporu oběti, uvedení oběti do stavu bezbrannosti a styl utajování své trestné činnosti. [9]

2.4.1 Neparafilní pachatelé

Pro nedevariantní pachatele jsou charakteristické zejména problémy v oblasti osobnostních rysů a vývojových okolností, podmiňujících jejich celkové konfliktní až patologicky nepřizpůsobivé chování ve společnosti. Neparafilní pachatele sexuálních trestných činů lze rozdělit do několika skupin. Mohou to být sociosexuálně a psychosexuálně nezralí pachate-

lé, kteří se z důvodů nedostatečné schopnosti ztotožnění se společenskými normami sexuálního chování nebo vysoké hladiny sexuálního napětí dopouští trestných činů nejrůznějšího charakteru, od pohlavního zneužívání až po sexuální agresi. Dalším typem jsou jedinci trpící poruchou osobnosti. Nejčastěji se jedná o pachatele, kteří se vyznačují extrémní bezcitností se sklonem okamžitě vyhovět svým pudovým potřebám. Trestná činnost těchto pachatelů bývá mnohostranná a často agresivního charakteru. Třetí skupinu tvoří jedinci, u nichž jsou sexuální delikty podmíněné návykovými látkami, dlouhodobou sexuální nedostatečností, nebo určitým podílem oběti na trestném činu. Hypersexuální jedinci tvoří další skupinu, která je charakteristická sníženou kontrolou vůle pachatele a převahou jeho pudů nad erotickým podílem sexuálního chování. Nejčastěji se u nich setkáváme s agresivními sexuálními delikty a s nákloností k dospívajícím dívkám. Čtvrtou skupinou jsou pachatelé s vrozeným či získaným poškozením rozumových schopností, která má za následek sníženou schopnost kontroly sexuálního chování. Sem můžeme zařadit především jedince s onemocněním mozku nebo mentálně retardované osoby, mladšího nebo naopak staršího věku. U těchto pachatelů se nejčastěji setkáváme s pedofilií. Poslední skupinu tvoří psychotici s duševní chorobou, kteří se dopouštějí deliktů nejrůznějšího charakteru a tvoří pouze nepatrnou část v rámci celkové mravnostní kriminality.

Pachatelé, kteří se dopouští sexuálních trestných činů, nejčastěji trpí poruchou psychosociální nevyzrálosti. Jedná se o stav, který se běžně vyskytuje během vývoje sexuální sféry, kdy dochází ke vzniku nevyrovnanosti jedince, která může vést až ke vzniku deviantního chování. Nejčastějším obdobím, kdy dochází k výskytu deviantního chování, je puberta. U některých jedinců se ale psychosexuální nevyzrálost může objevovat i několik let po pubertě. V dnešní době je velmi důležité znalecky posoudit každého pachatele, u kterého vzniká podezření na sexuální motivaci kriminálního chování. Včasná diagnostika a léčba takovýchto pachatelů může být klíčová i z hlediska prevence. [9]

2.4.2 Parafilní pachatelé

U deviantních pachatelů se nejčastěji setkáváme s patologickými sexuálními agresory. U takovýchto pachatelů je sexuálního vzrušení a uspokojení dosaženo po zdolávání odporu oběti. Rozlišujeme dva typy parafilních pachatelů, pravé sadisty a již výše zmíněné patologicky sexuální agresory.

Patologicky sexuální agresivita patří k vůbec nejnebezpečnějším deviacím i přesto, že je-

dinci s takovou poruchou nemají žádné sadistické vlohy, oběť netýrají a neprodlužují její utrpení. Pachatel svou vytipovanou oběť často pronásleduje a přepadá ji na opuštěném místě, porazí ji na zem, případně použije zbraň a vyhrožuje jí zraněním či zabitím. Takovému činu obvykle nepředchází verbální ani jiný bližší kontakt. Někteří pachatelé žádají vaginální nebo anální styk, jiní orální nebo masturbaci. Podle výzkumů jednotlivých rysů pachatelů sexuální agrese bylo zjištěno, že jsou tito jedinci v porovnání s pachateli sexuálních deliktů mladšího věku. K prvním trestným činům u nich dochází již do dvacátého roku života. Výzkumy také uvádí, že je nutné rozdělovat nebezpečné deviantní sexuální agresory od nevyzrálých a sociosexuálně nevyvinutých pachatelů. Do jaké míry je delikvent schopen žít ve správném partnerském vztahu v mnoha případech ukáže až průběh sexuální socializace v dalším životě. Je chybné považovat pachatele, kteří nežijí v uspokojivém partnerském vztahu bez sexuálních zkušeností za neschopné, pouze z toho důvodu, že spáchali několik sexuálně agresivních činů. Ústavní či ambulantní sexuologická péče, by měla napomoci rozdělit pachatele na schopné a neschopné sexuálně se přizpůsobit. U sexuálních agresorů hraje roli v případě spáchání trestného činu také alkohol a mnoho z nich je poznamenáno nepřítomností či nenávistí otce.

Agresivní sadisté jsou extrémně nebezpeční pro společnost. Jedná se o devianty, kteří učiní oběť před stykem nehybnou. Patří sem většina sexuálních vrahů, pro které je důležitá zejména možnost s obětí manipulovat. Někteří z těchto pachatelů po činu uřezávají obětem části těla, mohou s nimi masturbovat nebo je dokonce pojídat. U agresivních sadistů se často objevují i jiné deviantní aktivity jako je exhibicionismus, voyérství, fetišismus, krutost ke zvířatům nebo zakládání požárů. [9]

Poruchy sexuální preference

Pedofilie je porucha, kterou lze členit podle sexuální orientace, tedy na pedofilii homosexuální, heterosexuální a bisexuální. Heterosexuální pachatelé se ve většině případů zaměřují na dívky ve věku 6-11 let, homosexuální pedofilové preferují mužské pohlaví, tedy chlapce kolem 12 let. Heterosexuální pedofilové mají větší vazbu k oběti než homosexuální pedofilové, kteří ve většině případů používají agrese. Podle psychodynamických teorií se pachatelé pedofilie zaměřují na mladé dívky, protože při styku s dospělou ženou nedojde k očekávanému sexuálnímu uspokojení. Pro pedofilní chování musí být splněno některá z podmínek, sexuálního vzrušení, emocionální shody, blokování nebo desinhibice.

Fetišismus je zaměřen na neživé předměty nebo části těla. Tato porucha je diagnostikována pouze v případech, je-li fetiš hlavní podmínkou sexuálního vzrušení a uspokojení. Míra fetišismu lze rozdělit do čtyř skupin, na mírnou, silnou, fetiš jako nevyhnutelná podmínka vzrušení a fetiš jak substitut neboli náhražka partnera. Je předpokládáno, že je fetišismus výsledkem chybného vývoje objektů v první fázi sexuálního sblížení. Fetišismus rozlišuje tři základní skupiny možných sexuálních signálů, jedná se o části těla, neživé prodloužení těla, kam patří části oblečení, prádlo či boty, poslední skupinou jsou specifické látky, což může být latex, kůže nebo černá barva.

Exhibicionismus je charakterizován slovem ukázat. V tomto případě má jedinec potřebu obnažování se na veřejnosti. Někdy je tento čin spojen s erekcí či masturbací. V případě polapení hrozí pachateli stíhání za trestný čin výtržnictví, v případě obnažování se před osobou mladší patnáct let, může být stíhán za trestný čin pohlavní zneužití. Exhibicionisté dodržují od svých obětí vzdálenost a obvykle nepožadují žádný kontakt, k uspokojením jim postačí pohled oběti na úd nebo vědomí, že jí byl vidět on sám. Exhibicionista tak narušuje oběti intimní sféru. Pokud takovýto pachatel vycítí z vytipované osoby zájem, většinou exhibici ukončí a místo opustí. Jedná se zejména o muže mezi 20-30 rokem života. Výzkumy dokazují, že po 35 roku nebezpečnost pachatele výrazně klesá. Mezi těmito sexuálními delikventy lze nalézt jedince z rozvrácených vztahů nebo rodin, ale na druhou stranu také jedince se stabilní pracovní pozicí a uspokojivým partnerským vztahem.

Voyerismus je dosahování sexuálního uspokojení, většinou spojeného s masturbací, sledováním intimního chování nic netušících anonymních osob. Jedná se tedy o sexuální ukájení bez hrozby sexuálního kontaktu nebo odmítnutí. Voyéři často obcházejí domy nebo internáty, mají svá vytypovaná místa, kde mohou sledovat osoby v intimních situacích. Voyérství je často propojeno s exhibicionismem nebo jinými deviacemi. Do konfliktů se zákonem se voyéři dostávají jen zřídka, jejich činnost zůstává neodhalená. V případě odhalení jsou takovýto pachatelé trestáni spíše za porušování domovní svobody nebo výtržnictví. Malé procento voyérství doprovází i sexuálně agresivní chování. Deviantní preference se nejčastěji projevuje do 35 let života jedince, není to ale pravidlem, většinou je voyérství celoživotní.

Patologická sexuální agresivita představuje činy, při kterých je dosahováno uspokojení překonáváním odporu napadené oběti a minimalizací její spolupráce. Patologická sexuální kriminalita má dva typy pachatelů, pravé sadisty a patologické sexuální agresory, viz výše.

Sadismus a masochismus mohou být propojeny. V takových případech můžeme mluvit o sadomasochismu. Sadismus popisuje pachatele, kteří dosahují sexuálního vzrušení dominancí a totální kontrolou nad obětí. Sadista dosahuje sexuálního uspokojení duševním a fyzickým utrpením oběti, musí mít oběť zcela ve své moci. Masochismus představuje činy, při kterých je dosaženo sexuálního vzrušení za pomoci totálního odevzdání se partnerovi, vlastním utrpením a ponížením. Diagnóza masochismu je rozdělena na dvě podmínky, preferovaný a exkluzivní způsob sexuálního uspokojení jedince, kdy cílem je být ponižován nebo poškozován. Rozkoš zažívají pachatelé masochismu v utrpení.

Kombinovaná sexuální deviace je souhrn několika deviantních preferencí objevujících se současně. Jedná se o mnohotvárné deviantní aktivity, které se mohou projevovat u samotného jedince, hovoříme tedy o deviaci polymorfní. Takovýto pachatel má zpravidla i těžce psychopatickou osobnost. Polymorfní a kombinované deviace je možné zařadit mezi mnohočetné poruchy sexuální preference. Jsou definovány více než jednou abnormální sexuální poruchou u jediné osoby. Nejčastější kombinací je fetišismus, transvestismus a sadomasochismus. [8]

2.5 Profil oběti

Osobou oběti trestného činu, jejím podílem a vztahem k vývoji činu se zabývá vědní obor viktimologie. Kriminálním chováním se rozumí proces vzájemného působení pachatele a oběti. Viktimologie se zabývá obětí kriminálních deliktů nejen před a v průběhu spáchání, ale i v pozdějších stádiích, kdy jsou zmírňovány následky trestného činu. Osoba se stává obětí, pokud je narušeno její právo na rozhodování v oblasti sexuálních vztahů. Viktimologie se nezabývá pouze jedincem, ale také skupinami lidí nebo abstraktními hodnotami, jako je svoboda a demokracie. Oběťmi trestné činnosti se sexuální problematikou se stávají zejména ženy, je jen málo případů, kdy je obětí muž nebo osoba stejného pohlaví. Do určité míry se může oběť podílet na vývoji kriminální situace, která může přerůst až ve spáchání mravnostních trestních činů. Z řad ženských obětí se může jednat o vyzývavé oblečení či provokativnost v chování. V některých případech může i oběť sama vyvolat podnět pro příležitost pachatele. V mnoha případech pachatel využívá důvěřivost a naivitu oběti. Pro mravnostní trestné činy je typická náhodnost výběru oběti. Mládež, která se stane obětí, lze rozdělit do tří kategorií podle věku. Jsou to oběti v předpubertálním věku, kolem deseti let, oběti v pubertálním věku, od dvanácti do patnácti let a oběti právně způsobilé, tedy osoby ve věku od patnácti do osmnácti let. Dívky ve věku kolem dvanácti let

se stávají obětmi také díky svým provokacím, zdají se pachatelé být méně zdrženliví. Jedná se o oběti, které jsou již dostatečně pohlavně vyspělé. Nejčastější obětí trestného činu kuplířství či obchodování se ženami se stávají dívky ve věku kolem osmnácti let a výše. Obětmi trestného činu šíření pornografie pak dívky ve věku deseti let. Nucenou prostituci nejčastěji provozují osoby ve věku od patnácti do dvaceti tří let a většina z nich je romské národnosti. U takovýchto obětí se vyskytuje vysoká míra naivity. Dívky bývají najímány na práci číšnice nebo chůvy do zahraničních zemí, zejména Německa. Po dopravení do země jsou tyto oběti ale nuceny k prostituci, i za použití násilí. Speciální kategorií tvoří manželky jako oběti, zejména v době rozvodového řízení. [8]

Sexuální násilí je ve všech případech pro oběť velmi traumatizujícím zážitkem. Dlouhodobé psychické poškození je následkem vynuceného a nedobrovolného pohlavního styku bez intimity. Při jakémkoliv mravnostním trestném činu je prolomena intimní sféra oběti a může dojít k vážnému psychickému poškození. Klíčové následky se projevují v psychosexuální oblasti, tedy na sexuálním a intimním chování, v emocionální oblasti, ve vztahové, sociální i pracovní oblasti. Oběti zejména sexuálního násilí projevují pocity negativní exkluzivity, která se projevuje tak, že se jedinec uzavírá do sebe, myslí si, že mu nikdo neporozumí, sociálně se izoluje a může dojít až k jeho sebedestrukci. Viktimizace sexuálního násilí nevede k přesně definovaným reakcím obětí, projevují se různě a rozmanitě. Jsou oběti, které spolupracují a mají pouze lehké příznaky traumatu, dále takové, které spolupracují, ale mají těžší příznaky traumatu, zablokované oběti, které navazují kontakt obtížněji nebo psychicky poškozené oběti s příznaky akutního stresu. U obětí mravnostních trestných činů se můžeme setkat i s dlouhodobými psychickými a psychosomatickými problémy, které jim neumožňují plnohodnotně žít.

Mnoho z obětí sexuálních deliktů odmítá takovéto trestné činy nahlašovat. K hlavním příčinám patří vztah k pachatelé. V mnoha případech je pachatel oběti známý, a proto oběť takovýto čin prvotně překvapí a následně pachatele obhajuje a považuje čin za přešlap pachatele. Další příčinou může být nedostatek důkazů. V případech, kdy nedošlo k vážnému ublížení na zdraví, je problém získat adekvátní důkazy. V případě zneužití či znásilnění je dokazování složité, neboť se takovéto činy dějí v ústraní a jediným svědkem je sama oběť. Třetí příčinou je subjektivní zátěž plynoucí z trestního řízení. Výsledky bývají často spojeny se stresem, který je pro oběť unavující a oběti může způsobovat trauma. Sekundární viktimizace a stigmatizace oběti je další příčinou, nenahlášení trestného činu obětí. Řadíme sem zejména poškození tzv. dobrého jména oběti, která má strach ze studu nebo reakce

společnosti. Poslední příčinou je strach oběti. Může se jednat o strach z reakce partnera, rodiny nebo samotného pachatele. [9]

Nejvíce traumatizujícím zločinem mravnostní kriminality je znásilnění. Rozlišujeme dva základní druhy obětí, oběti vztahového znásilnění a oběti útočného znásilnění. Vztahové znásilnění vzbuzuje v oběti zmatenost a překvapení ze sexuálního násilí, později se objeví pocit viny. U oběti útočného znásilnění se prvotně objevuje strach a stres, který následně vede k posttraumatickému stresu. Příznaky provázející oběti trestného činu znásilnění mohou být také fyzické, patří sem poruchy spánku nebo poruchy příjmu potravy.

Sexuální zneužívání, zejména u dětí a mladistvých je dalším závažným činem, který má pro oběť dlouhodobé následky. Pokud se jedná o zneužívání v rodině, oběť je pod silným tlakem, kdy se rozhoduje, zda nevhodné chování svého blízkého někomu sdělí. U oběti se projevují bezprostřední reakce, ale také dlouhodobé následky. Bezprostřední reakcí může být ztráta kontroly nebo peritraumatická disociace. V případě ztráty kontroly se oběť pachateli nebrání a nesnaží se o útěk, neboť je to v této situaci zcela neefektivní. Peritraumatickou disociací rozumíme vystoupení z děje díky změně uvědomování si sebe sama. V takovéto situaci se může oběti měnit prožívání bolesti, vnímání děje i času. Oběť se jeví jako lhostejná, odevzdaná pachateli nebo citově nezúčastněná. Dlouhodobé následky jsou velmi proměnlivé, souvisí s osobností oběti, její věkem nebo se zkušenostmi, které má. Můžeme sem zařadit popírání, nedůvěru k lidem, noční můry, agrese nebo pocity viny. [24]

Oběťmi trestných činů se zabývá zákon č. 45/2013 Sb., který nabyl účinnosti dne 1.8.2013 a směřuje ke zlepšení postavení obětí v celém trestním řízení. [25]

2.6 Prevence sexuální kriminality

Prevenčí kriminality rozumíme vědomé, plánované a koordinované působení na příčiny a podmínky, které vedou ke spáchání trestného činu, s cílem tyto příčiny a podmínky odstranit nebo jim alespoň částečně zamezit. Může být realizována jako generální, sociální a situační prevence. Generální prevence je založená na preventivním účinku trestu nebo na trestněprávních opatřeních. Sociální prevence je chápána jako soubor společenských opatření ekonomického, sociálního nebo kulturního charakteru a je rozdělena na primární, sekundární a terciální prevenci. Primární prevence je směřována do budoucna s cílem, aby nežádoucí jev vůbec nenastal, sekundární se zaměřuje na rizikové jedince, u nichž je před-

pokládána sociálně patologická činnost a terciální prevence se zaměřuje na zajištění včasné odborné pomoci. Situační prevence je zaměřena na poznávání typických míst páchaní trestných činů a okolnosti, které takovýmto činům předcházejí. K sexuální kriminalitě patří také individuální prevence, která je založená na chování potencionálních obětí trestných činů. Řadíme sem předcházení již zmíněné provokativnosti a vyzývavost obětí. [1]

Prevence sexuální kriminality závisí na skutečnosti, zda byl trestný čin spáchaný deviantním či nedevariantním pachatelem. Rozdílem je také povaha trestného činu, kdy napadení bude mít jiná preventivní opatření než jednání osoby z blízkého okolí oběti.

Prevence trestných činů páchaných **deviantními** pachateli je především zdravotnického charakteru. Primární prevence zde představuje včasné vyhledávání deviantních jedinců pro možnost aplikace zdravotnických opatření. Sekundární a terciální prevence deviantních pachatelů spočívá v jejich léčení. Léčení sexuálních deviantů je souborem odlišných léčebných metod, které jsou aplikovány podle povahy případu v určité míře. Existuje několik druhů terapie deviantních pachatelů. Biologická terapie, je založena na utlumení sexuálního pudu za pomoci předepsaných léků. Chirurgická terapie spočívá v odstranění žlázové tkáně pohlavního ústrojí muže jako hlavního zdroje mužských pohlavních orgánů pomocí kastrace. Tato operace se provádí pouze ojedinele a pacient si o ni musí zažádat sám. Mezi zákroky, v rámci prevence deviantních pachatelů řadíme také stereotaktickou operaci. Jedná se o operaci mozku, která je prováděna nechirurgickým zákrokem a jejím cílem je utlumit sexuální pud porušením center, které ovlivňují sexuální chování jedince. V současné době se ale nikde na světě tento zákrok neprovádí. Poslední terapií deviantních jedinců je psychoterapie, která má za cíl objevit způsob sexuálního uspokojení jedince, který není v rozporu se zákonem. Podmínkou je ale dobrovolnost jedince a jeho spolupráce. Tato terapie je velmi nákladná a časově náročná. Největším problémem prevence sexuální kriminality je vysoká pravděpodobnost recidivy pachatelů. Nelze účinně potlačit sexuální deviantní sklon bez spolupráce deviantního jedince.

Prevence trestných činů páchaných **nedevariantními** pachateli sexuální kriminality spadá především do oblasti sociální prevence. Patří sem přemožení alkoholismu nebo jiných návykových látek či zvýšení vzdělání a kulturního zaměření jedince. Důležitou roli zde hraje správná sexuální výchova mladých lidí.

U sexuálních trestných činů se uplatňuje také prevence situační. V jejím případě jsou vyhledávána a sledována pomocí kamerových systémů kriminogenní místa. U sexuální kri-

minality jsou důležitá zejména opatření viktimologické prevence, jejímž cílem je základní poučení o možném zmírnění rizik viktimizace potencionálních obětí. Při prevenci trestného činu znásilnění se potencionálním obětím doporučuje netoulat se či nevycházet v noci, vyhýbat se opuštěným a špatně osvětleným ulicím a místům, nezastavovat autem na odlehlých místech ani nevozit cizí osoby, neotevírat dveře domu cizím osobám apod. Prevence pohlavního zneužívání v oblasti viktimologie je zaměřená na poučení dětí ohledně vpouštění do domu, či svezení autem cizí osobou, nepřijímat sladkosti od cizích osob ani si nehrát sám na opuštěném místě bez dozoru. Tato doporučení však mají význam pouze ve vztazích k cizím osobám, které jsou pouze částí pachatelů sexuálních trestných činů. Sexuální trestné činy patří k takovým, kde je nutné mluvit o riziku sekundární viktimizace oběti. Každá sexuální zkušenost nemusí být pro dítě přímo traumatickým zážitkem, proto je nutné, aby dospělé osoby s dětmi okamžitě nekomunikovali jako s obětí. Pokud dítě pochází z rodiny, která má velmi přísný přístup k sexu a stane se obětí nenásilného činu, může zde nastat sekundární viktimizace. Jejím zdrojem mohou být i policisté nebo státní zástupci, v důsledku málo citlivého jednání s obětí. V této souvislosti je kladen důraz jak na pomoc obětem sexuálních trestných činů, tak i na pracovníky odpovědné za zlepšení situace, tedy učitele nebo vychovatele, kteří jsou odborně proškolení.

Existuje mnoho programů, které pomáhají obětem. Jejich cílem je pomoci obětem zejména se znovuoobením spojení se sociálním prostředím, což by mělo vést k posílení nebo novému získání sebedůvěry oběti. Zmíněné druhy pozornosti, které jsou věnovány obětem sexuální kriminality, mohou být jednou z příčin zmenšení obav oběti z oznámení trestného činu. Riziko odhalení pachatelů můžeme považovat za další z preventivních opatření, které by mohlo vést k zastrášení potencionálních pachatelů. [1]

3 LEGISLATIVA

Společnost ČR chrání před sexuálními trestnými činy především prameny trestního práva. Celý právní řád je značně propojen a do každého případu sexuální kriminality může zasahovat jiná právní oblast, proto s touto problematikou souvisí i předpisy jiných právních odvětví, včetně mezinárodních dokumentů. K nejvýznamnějším pramenům vnitrostátního práva, relevantním k sexuální kriminalitě řadíme:

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*, ve znění pozdějších předpisů.
- Ústavní zákon č.2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*, ve znění pozdějších předpisů. V rámci sexuální kriminality zejména čl. 7, v němž je definována nedotknutelnost osoby a jejího soukromí a zákaz krutého zacházení a trestů, dále čl. 8, ve kterém je osobní svoboda zaručena, čl. 9, který zakazuje nucení do práce či jiných služeb, čl. 10, v němž je zachována lidská důstojnost, čest, pověst a dobré jméno nebo čl. 14, který zaručuje svobodu pohybu a pobytu.
- Zákon č. 40/2009 Sb., *Trestní zákoník*, ve znění pozdějších předpisů. Především hlava III., §185 až 193b. okrajově hlava IV. a II. ve zvláštní části.
- Zákon č. 141/1961 Sb., *Trestní řád* (zákon o trestním řízení soudním), ve znění pozdějších předpisů. V souvislosti se sexuálními trestnými činy obsahuje zákaz zveřejňování informací a obrazových dokumentů, které umožňují zjistit totožnost oběti. Podle tohoto zákona je možné utajit svědka nebo vyloučit veřejnost z hlavního líčení, a další faktory, které by měli za následek nárůst psychické újmy oběti.
- Zákon č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky*, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 56/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 45/2013 Sb., *o obětech trestných činů* a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 77/2015 Sb., a dalších souvisejících zákonů, jejichž cílem je zamezit sekundární viktimizaci. Obětím je dle tohoto zákona umožněno právo volby pohlaví vyslychající osoby nebo možnost nesekat se při šetření činu s pachatelem. Pokud o to oběť požádá, je informována o útěku či propuštění pachatele z vazby, výkonu odnětí svobody nebo ústavního léčení.
- Zákon č. 218/2003 Sb., *o soudnictví ve věcech mládeže* a o změně některých zákonů. Tento zákon definuje okolnosti spojené s odpovědností mládeže za protiprávní

činy, popsané v trestném zákoníku.

- **Důvodová zpráva** k zákonu č. 40/2009 Sb., trestnímu zákoníku je důležitým dokumentem trestního práva, který odkrývá hodnoty a zásady, na kterých je trestní zákoník stavěn. Charakterizuje a objasňuje úpravy jednotlivých skutkových podstat trestných činů.

Do právního vymezení z oblasti sexuální kriminality můžeme zařadit také zákon č. 128/2000 Sb. **O obcích**, v znění pozdějších předpisů a to z důvodu možnosti obcí právního vyřešení prostituce nebo zákon č. 209/1997 Sb., **o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestného činu**, ve znění pozdějších předpisů. Právních úprav, které se okrajově dotýkají této oblasti, je mnoho, záleží však na charakteru řešeného sexuálního trestného činu.

Mezinárodně-právní dokumenty jsou důležitou součástí právního vymezení sexuální kriminality zejména pro případ kolize, která by mohla nastat. Důvodem je fakt, že mezinárodní dokumenty, k jejichž ratifikaci dal parlament souhlas, jsou na základě čl. 10 Ústavy ČR aplikačně přednostními před zákonem. K nejdůležitějším mezinárodním dokumentům relevantním k sexuální kriminalitě patří:

- **Všeobecná deklarace lidských práv**
- Vyhláška MZV č. 120/1976 Sb., **o Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech**, ve znění pozdějších předpisů
- Sdělení MZV č. 209/1992 Sb., **o Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod**, ve znění pozdějších předpisů
- Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb., **Úmluva o právech dítěte**, ve znění pozdějších předpisů
- Deklarace OSN o **odstraňování násilí páchaného na ženách**
- Doporučení rady EU o **násilí a rodině**
- Doporučení rady EU o **postavení oběti v trestním právu a řízení**
- Opční protokol k **úmluvě o právech dítěte proti prodeji dětí, dětské prostituci dětské pornografii** ze dne 25. 5. 2000
- Úmluva o **počítačové kriminalitě**, Budapešť, ze dne 23. listopadu 2001

- Mezinárodní úmluva *o otroctví*
- Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 22. prosince 2003 *o boji proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii* (2004/68/SVV)
- Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 19. července 2002 *o potírání obchodování s lidmi* (2002/629/SVV)
- Rozhodnutí Rady č. 375/2000 ze dne 29. května 2000 *o potírání dětské pornografie na internetu*

Výčet právních úprav z oblasti sexuální kriminality není z důvodu jeho obsáhlosti zcela úplný. Věcná podstata upravující oblast práva související s problematikou sexuální kriminality zasahuje do poměrně široké škály právem zakazovaného chování. Jedním z mála důkazů je fakt, že z celkového počtu 13 hlav zvláštní části trestního zákoníku se alespoň 3 věnují právnímu zpracování sexuálních trestných činů. [26];[11]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 DOPADY SEXUÁLNÍ KRIMINALITY NA SPOLEČNOST

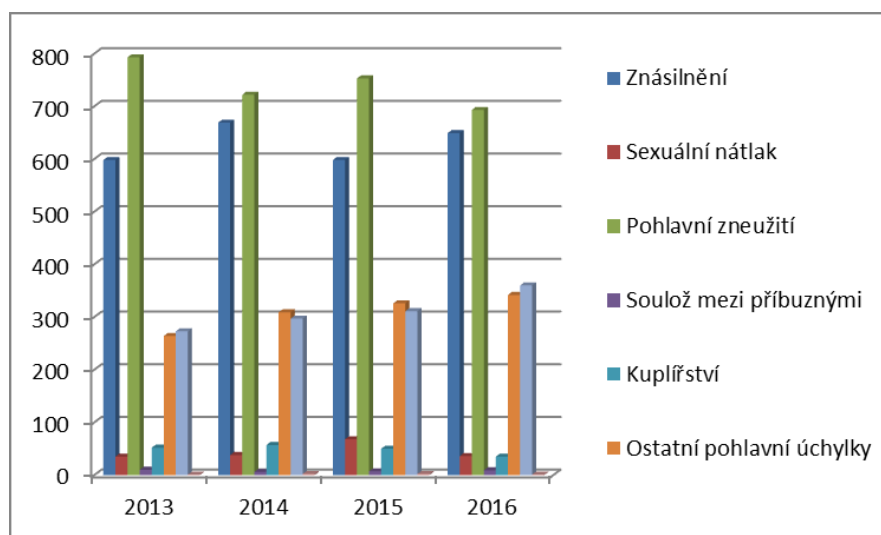
V praktické části práce je pro obecnější přehled nejdříve nastíněna statistika sexuální kriminality, která poukazuje na sexuální trestné činy páchané na území ČR. V porovnání s ostatními druhy kriminality se sexuální kriminalita vyznačuje stabilním vývojem, ale i přesto může mít na společnost závažné negativní dopady. Na základě zjištěných faktů o sexuální kriminalitě byl následně proveden výzkum, který odpoví na otázky spojené se sexuální kriminalitou, s cílem prozkoumat povědomí veřejnosti které bude porovnáno s názorem psychiatrického odborníka na tuto problematiku.

4.1 Statistika sexuální kriminality

Nový TZ přijatý roku 2010, zavedl důležité změny, zaměřené na zvýšení hranice patrných škod, které mohou mít trestné činy za následek. Z územního hlediska je nejvíce zatíženo kriminalitou obecně, hlavní město Praha, následuje Ústecký kraj a kraj Moravskoslezský. Každoročně je v ČR stíháno cca 110 000-130 000 osob. Počet trestných činů páchaných ženami mírně vzrůstá, kriminalita je však stále páchaná nejčastěji mužským pohlavím. Věk pachatelů se pohybuje v rozmezí od 18-60 let, v roce 2014 byl zaznamenán pokles počtu trestných činů spáchaných pachateli z řad dětí. Znepokojujícím faktem je navyšující se počet recidivistů. Nejčastěji policie eviduje trestné činy pohlavního zneužití a znásilnění. Mimořádným faktem současnosti je mravnostní kriminalita páchaná za pomoci informačních a komunikačních technologií, prostřednictvím kterých pachatelé navazují kontakt s obětí. Takovéto činy se vyznačují vysokou mírou latence a složitosti jejich odhalení. Sexuální trestné činy bývají v 70% objasněny. Sexuální kriminalita nedosahuje ani 1% ze všech policií evidovaných činů. [27]

Tabulka 1 Statistika sexuální kriminality [28]

Trestný čin	2013	2014	2015	2016
Znásilnění	598	669	598	649
Sexuální nátlak	35	38	68	36
Pohlavní zneužití	793	722	753	693
Soulož mezi příbuznými	10	6	7	9
Kuplířství	52	57	50	35
Ostatní pohlavní úchytky	264	309	326	342
Ostatní sexuální činy	273	297	311	360
Sexuálně motivovaná vražda	1	2	2	1

Graf 1 Statistika sexuální kriminality [28]

Od roku 2013 mravnostní kriminalita nepatrně vzrůstá. Nejvíce sexuálních trestných činů bylo zaznamenáno v roce 2016, počet činů bylo 2125. V roce 2015 bylo spácháno 2115 sexuálních trestných činů, v roce 2014 2100 činů a v roce 2013 bylo spácháno 2017 sexuálních trestných činů celkem. Kriminalita od roku 2013 tedy vrostla téměř o 5,35%. Z grafu vyplývá, že nejčastěji páchaným mravnostním trestným činem na území ČR je pohlavní zneužití, v roce 2013 s největším počtem 793 obětí. Závažným a často páchaným činem je dále znásilnění, následují ostatní pohlavní úchytky a ostatní mravnostní trestné činy, do kterých můžeme řadit šíření pornografie či prostituci ohrožující mravní vývoj dětí. Trestný čin kuplířství byl v tomto období odhalen ve 194 případech, sexuální nátlak ve 177 případech a soulož mezi příbuznými ve 32 případech. Podle statistik bychom se měli nejméně

obávat trestného činu sexuálně motivované vraždy, která je s mravnostní kriminalitou úzce spjatá. Celkově bylo v letech 2013-2016 spácháno 8357 sexuálních trestných činů. Mapa kriminality, která se zaměřuje na publikaci kriminálních statistik Policie ČR, zahrnuje mezi mravnostní činy také komerční formu sexuálního zneužití v závislosti, (2013-2016 spácháno 5 činů), komerční formu sexuálního zneužití ostatní (2013-2015 spácháno 17 činů), ohrožování pohlavní nemocí (2013-2016 spácháno 22 činů), ublížení lidskou nakažlivou nemocí z nedbalosti (2013-2016 spácháno 30 činů), úmyslné ublížení na zdraví lidskou nakažlivou nemocí (2013-2016 spácháno 92 činů) a ohrožování mravnosti (2013-2016 spácháno 215 činů). V roce 2017 bylo doposud spácháno 852 mravnostních trestných činů, z nichž 567 již bylo Policií ČR objasněno. [28]

4.2 Vlastní výzkum

Následující část práce je zaměřena na výsledky provedeného výzkumu, vycházejícího z názoru odborníka a společnosti na sexuální kriminalitu. Účelem zkoumání bylo zjištění povědomí společnosti o sexuální kriminalitě a následné porovnání s odborným pohledem na tuto problematiku.

4.2.1 Metody výzkumu

Výzkum byl proveden ve dvou částech. Povědomí společnosti bylo zkoumáno formou anonymního dotazníkového šetření a pohled odborníka na danou problematiku byl zjištěn formou řízeného rozhovoru.

Dotazník je nejčastěji používaná metoda v psychologii, sociologii či ve výzkumech veřejného mínění a umožňuje klást předem stanovené, uzavřené otázky. Pro splnění cíle výzkumu byl vytvořen dotazník obsahující 28 otázek, které byly pomyslně rozděleny do tří částí. Odkaz na URL dotazníku byl rozeslán náhodně vybraným respondentům pomocí emailu. Z celkového počtu 100 oslovených vyplnilo dotazník 43 respondentů.

Rozhovor představuje přímý kontakt s dotazovanou osobou a jeho výhodou je možnost zachytit poznatky, které byly pouze naznačeny. Otázky pokládané respondentovi jsou v případě strukturovaného rozhovoru přímo dané, tedy předem formulované a seřazené. K možnému efektivnímu porovnání s dotazníkovým šetřením bylo pro rozhovor stanoveno 13 otázek, na které odpovídal vybraný psychiatrický lékař.

4.2.2 Cíle a hypotéza

Cílem praktické části diplomové práce je poukázat na odlišné zkušenosti a znalosti veřejnosti s porovnáním odborného názoru lékaře, který se se sexuální kriminalitou setkává téměř denně.

Před zpracováním výzkumu byly položeny následující hypotézy, ze kterých bude v praktické části diplomové práce vycházeno.

1. Lidé mají povědomí o sexuální kriminalitě, ale nejsou informováni dostatečně.
2. Lidé se cítí být nejvíce ohroženi trestným činem znásilnění.
3. Média mohou mít na sexuální kriminalitu negativní dopad.
4. Lidé nevnímají sexuální kriminalitu ve velké míře jako hrozbu.
5. Projevy sexuální poruchy jedince mohou být ovlivněny rodinným zázemím.

4.2.3 Výsledky výzkumu

V této části jsou zpracovány odpovědi jednotlivých metod výzkumu. Slovní vyhodnocení výzkumu bude doplněno pomocí tabulek s absolutní a relativní četností a grafického znázornění. Závěrem budou porovnány výsledky jednotlivých výzkumů.

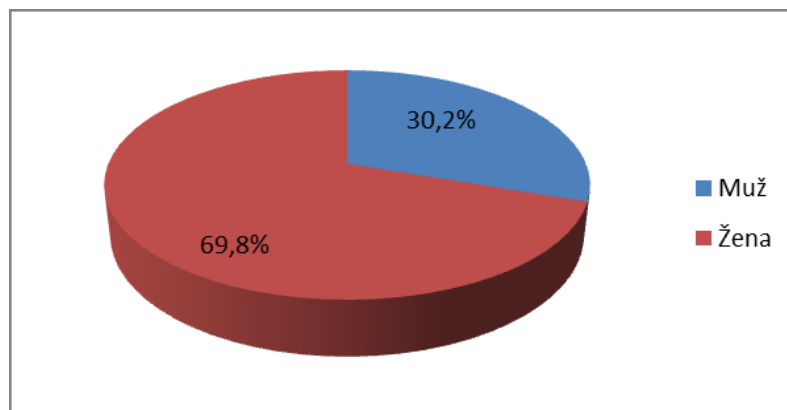
4.2.3.1 *Dotazníkové šetření*

Dotazníkové šetření bylo určeno pro širokou veřejnost, podmínkou vyplnění byla plnoletost a české občanství. Dotazník tvoří řada uzavřených otázek, doplněných o otázky otevřené a je rozdělen na tři části. První část obsahuje otázky určené k zjištění základních informací o respondentovi. Druhá část se zaměřuje na sexuální kriminalitu a povědomí společnosti a třetí část pokládá otázky z oblasti poruchy sexuální preference. Následující číselný seznam je tvořen dvaceti osmi body, které kopírují dvacet osm otázek dotazníku.

1. Pohlaví

Tabulka 2 Pohlaví respondentů [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Muž	13	30,20%
Žena	30	69,80%

Graf 2 Pohlaví respondentů

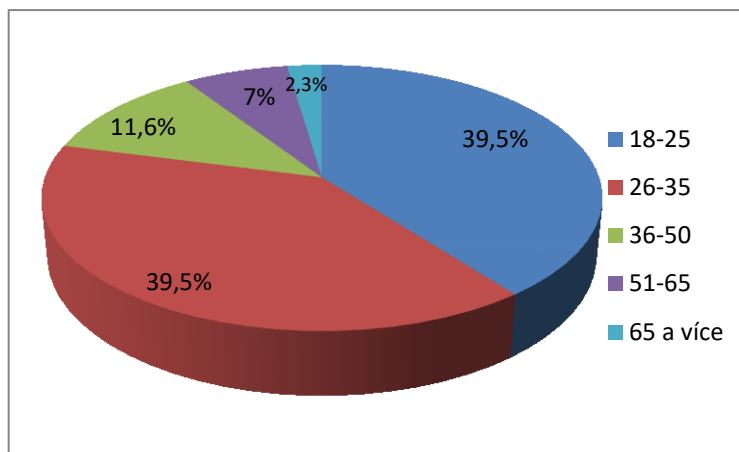
Vyhodnocení

V úvodní části dotazníku bylo zjištěno, že téměř 69,8% dotazovaných respondentů jsou ženy a zbylých 30,2% zaujímají muži.

2. Věk

Tabulka 3 Věk respondentů [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
18-25	17	39,50%
26-35	17	39,50%
36-50	5	11,60%
51-65	3	7,00%
65 a více	1	2,30%

Graf 3 Věk respondentů [vlastní zdroj]

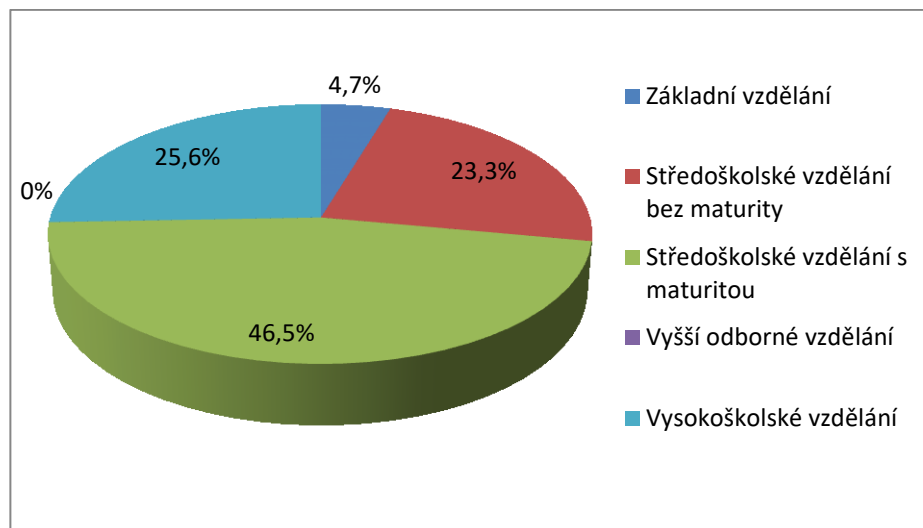
Vyhodnocení

Z celkového počtu dotazovaných respondentů, vyplnilo dotazník nejvíce osob ve věkové kategorii 18-25 let a 25-35 let se stejným počtem 17 z celkového počtu dotazovaných. Naopak ve věku 65 let a více neodpověděl na dotazník žádný respondent.

3. Vzdělání

Tabulka 4 Vzdělání respondentů [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Základní vzdělání	2	4,70%
Středoškolské vzdělání bez maturity	10	23,30%
Středoškolské vzdělání s maturitou	20	46,50%
Vyšší odborné vzdělání	0	0,00%
Vysokoškolské vzdělání	11	25,60%

Graf 4 Vzdělání respondentů [vlastní zdroj]

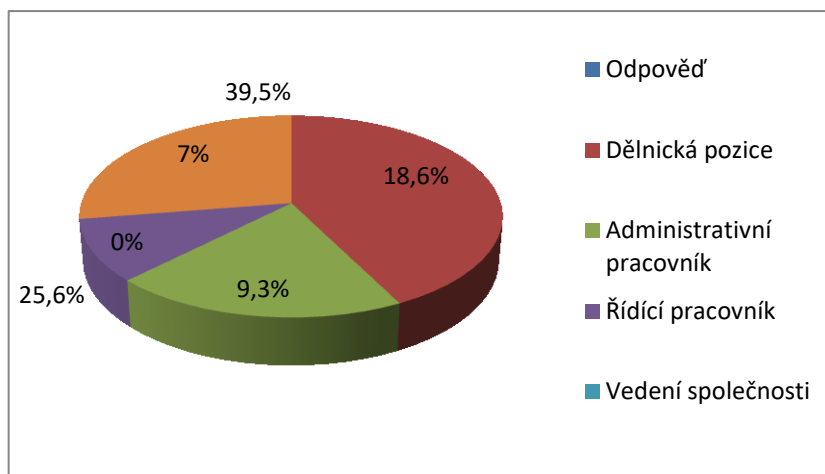
Vyhodnocení

Při zjišťování nejvyššího dosaženého vzdělání dotazovaných bylo zjištěno, že většina respondentů, tedy 46%, dosáhla středoškolského vzdělání s maturitou. Pouze dva dotazovaní mají vzdělání základní.

4. Pracovní pozice

Tabulka 5 Pracovní pozice respondentů [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Dělnická pozice	17	39,50%
Administrativní pracovník	8	18,60%
Řídící pracovník	4	9,30%
Vedení společnosti	0	0,00%
Student	11	25,60%
Nezaměstnaný	3	7%

Graf 5 Pracovní pozice respondentů [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

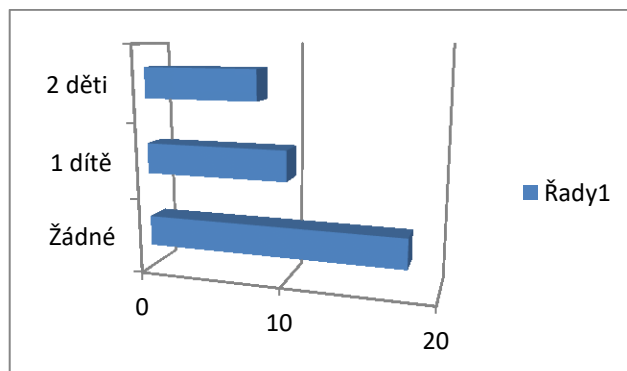
Z uvedeného grafu lze vyčíst, že pracovní postavení dotazovaných je různé. Největší počet respondentů pracuje na dělnické pozici, a to 39,5%. Z řad vedení společnosti na dotazník neodpověděla žádná osoba.

5. Kolik dětí s Vámi žije nebo žilo ve společné domácnosti?

Relativní četnost není uvedena z důvodu otevřené odpovědi na otázku.

Tabulka 6 Děti ve společné domácnosti
[vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost
Žádné	18
1 dítě	10
2 děti	8

Graf 6 Děti ve společné domácnosti [vlastní zdroj]

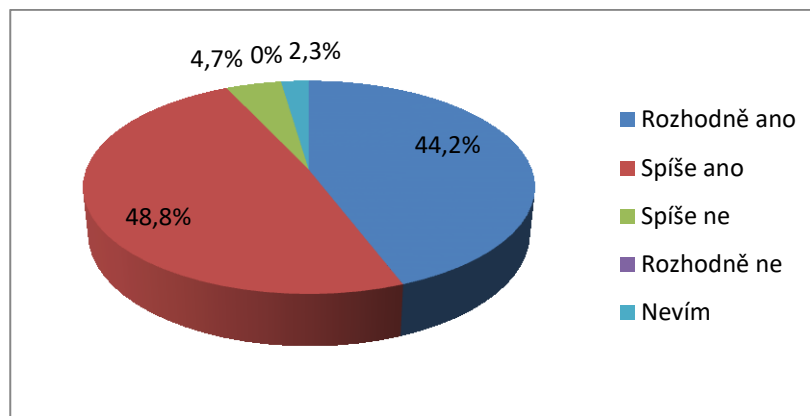
Vyhodnocení

Z výzkumu bylo zjištěno, že nejvíc respondentů je zatím bezdětných. Následuje 10 respondentů, kteří žili nebo žijí s jedním dítětem a 8 dotazovaných žilo nebo žije se dvěma dětmi v jedné domácnosti.

6. Slyšeli jste někdy o sexuální kriminalitě?

Tabulka 7 Povědomí sexuální kriminality [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rozhodně ano	19	44,20%
Spíše ano	21	48,80%
Spíše ne	2	4,70%
Rozhodně ne	0	0%
Nevím	1	2,30%

Graf 7 Povědomí sexuální kriminality [vlastní zdroj]

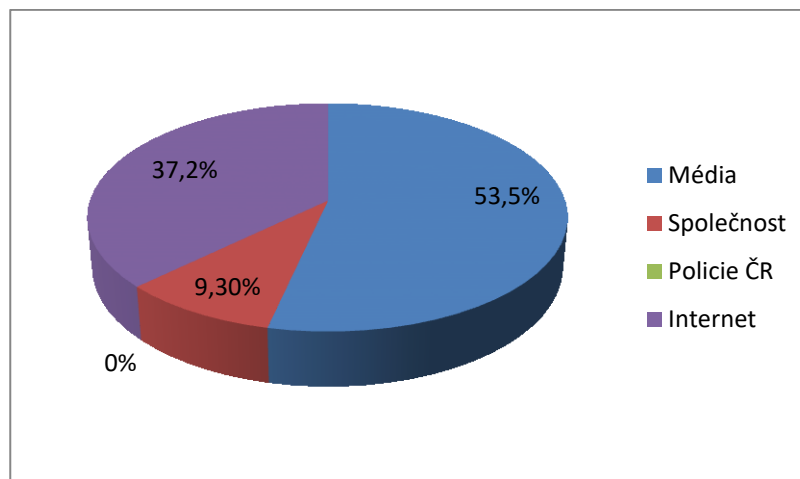
Vyhodnocení

Celkem téměř 93% respondentů již o problematice sexuální kriminality slyšelo. Ze 100 respondentů 19 odpovědělo rozhodně ano a 21 spíše ano. Naopak pouze 4,7%, tedy 2 respondenti o sexuální kriminalitě ještě neslyšeli. Z uvedeného vyplývá, že lidé mají povědomí o sexuální kriminalitě. Následující otázka zodpoví, odkud se respondenti, kteří odpověděli ano, o sexuální kriminalitě dozvěděli.

7. Pokud ano, odkud jste se o této problematice dozvěděli?

Tabulka 8 Zdroj informovanosti společnosti [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Média	23	53,50%
Společnost	4	9,30%
Policie ČR	0	0,00%
Internet	16	37,20%

Graf 8 Zdroj informovanosti společnosti [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

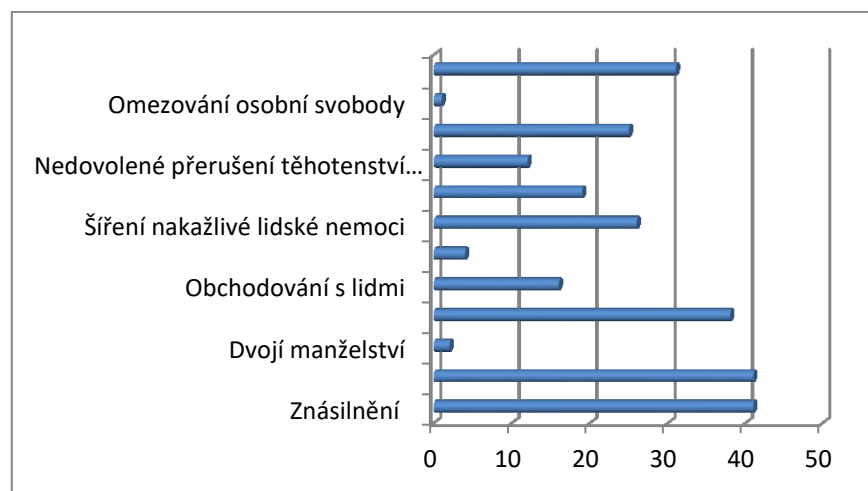
Z uvedeného grafu lze vyčíst, že nejvíce společnost ovlivňují média. Téměř 53,5% respondentů se o sexuální kriminalitě dozvědělo prostřednictvím médií a 37,2% dotazovaných z internetu. Toto zjištění částečně potvrzuje hypotézu č. 3, která uvádí, že mohou mít média na sexuální kriminalitu negativní dopady.

8. Které z následujících trestných činů podle Vás spadají do sexuální kriminality? (možnost vyznačit více odpovědí)

Relativní četnost není uvedena z důvodu možnosti více odpovědí.

Tabulka 9 Zařazení trestných činů do sexuální kriminality [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost
Znásilnění	41
Pohlavní zneužití	41
Dvojí manželství	2
Sexuální nátlak	38
Obchodování s lidmi	16
Ublížení na zdraví	4
Šíření nakažlivé lidské nemoci	26
Kuplířství	19
Nedovolené přerušování těhotenství bez souhlasu těhotné ženy	12
Soulož mezi příbuznými	25
Omezování osobní svobody	1
Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí	31

Graf 9 Zařazení trestných činů do sexuální kriminality [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

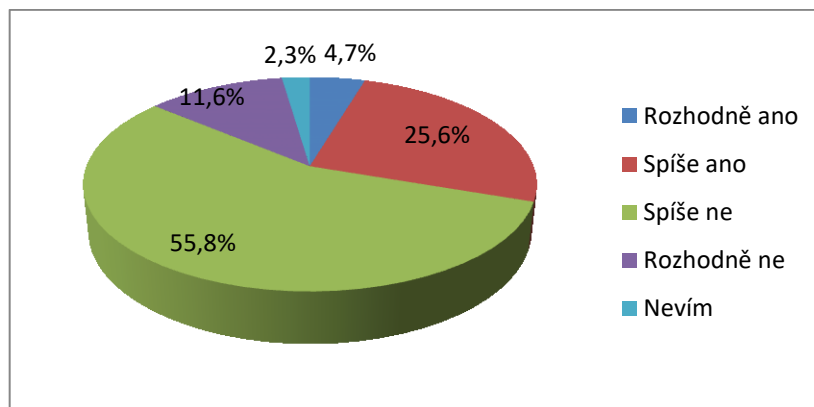
Názory respondentů jsou v této části rozdílné. Pokud bychom do sexuální kriminality řadili pouze trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, většina respondentů, tedy 41 z nich, zařadila správně do sexuální kriminality trestný čin znásilnění a pohlavní zneužití, 38 respondentů sexuální nátlak, 25 respondentů z celkového počtu 43 vyplněných dotazníků do sexuální kriminality správně zařadilo také soulož mezi příbuznými a s počtem 31 dotazovaných také prostituci, ohrožující mravní vývoj dětí. Pouze 19 respondentů zařadilo kuplířství. Asi polovina respondentů, tedy 26 z nich se domnívá, že do sexuální kriminality patří také trestný čin šíření nakažlivé lidské nemoci, který je v trestním zákoníku uveden mezi trestnými činy ohrožující život nebo zdraví. Toto zjištění částečně potvrzuje hypotézu č. 1. Lidé mají povědomí o sexuální kriminalitě, ale nejsou informováni dostatečně.

9. Hranice „zdravé sexuality“ a sexuálních trestných činů je velmi nízká. Myslíte si, že jste dostatečně obeznámeni s trestním právem, zaměřujícím se na problematiku sexuální kriminality?

**H1: „Lidé mají povědomí o sexuální kriminalitě, ale nejsou informováni dostatečně.“
Hypotéza potvrzena.**

Tabulka 10 Znalost trestního práva [vlastní zdroj]

Odpověď	Relativní četnost	Absolutní četnost
Rozhodně ano	2	4,70%
Spíše ano	11	25,60%
Spíše ne	24	55,80%
Rozhodně ne	5	11,60%
Nevím	1	2,30%

Graf 10 Znalost trestního práva [vlastní zdroj]

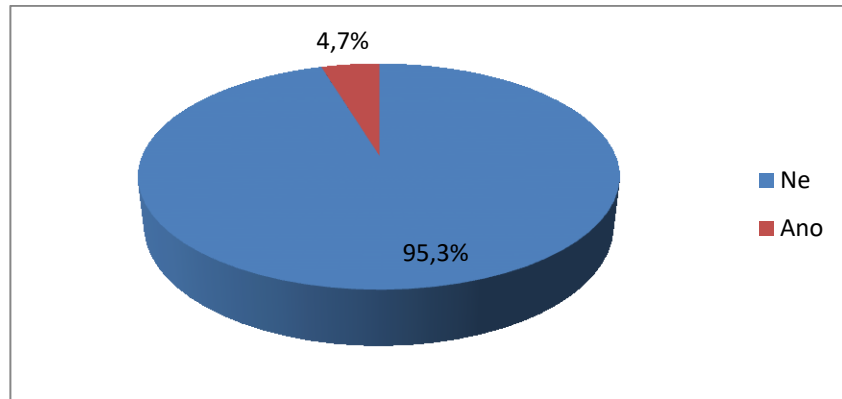
Vyhodnocení

Zjištění vyplývající z toho šetření je překvapivé, neboť celkem 67,4% respondentů si myslí, že není dostatečně obeznámeno s trestním právem, zaměřujícím se na problematiku sexuální kriminality. Z tohoto šetření je možné zjistit, že většina dotazovaných nezná hranici, kdy může „zdravá sexualita“ přerůst v sexuální trestný čin. Naopak 25,6% je spíše obeznámeno s trestním pávem a pouze 4,7% z dotazovaných rozhodně zná hranice sexuálního chování.

10. V roce 2010, byl přijat nový Trestní zákoník, který definuje trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Setkali jste se již s tímto dokumentem?

Tabulka 11 Trestní zákoník [vlastní zdroj]

Odpověď	Relativní četnost	Absolutní četnost
Ne	41	95,30%
Ano	2	4,70%

Graf 11 Trestní zákoník [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

Z výzkumu bylo zjištěno, že se celková většina, tedy 95,3% respondentů s trestním zákoníkem nesetkala. Toto zjištění může také částečně potvrdit hypotézu č.1, lidé sice povědomí mají, ale nejsou informováni dostatečně.

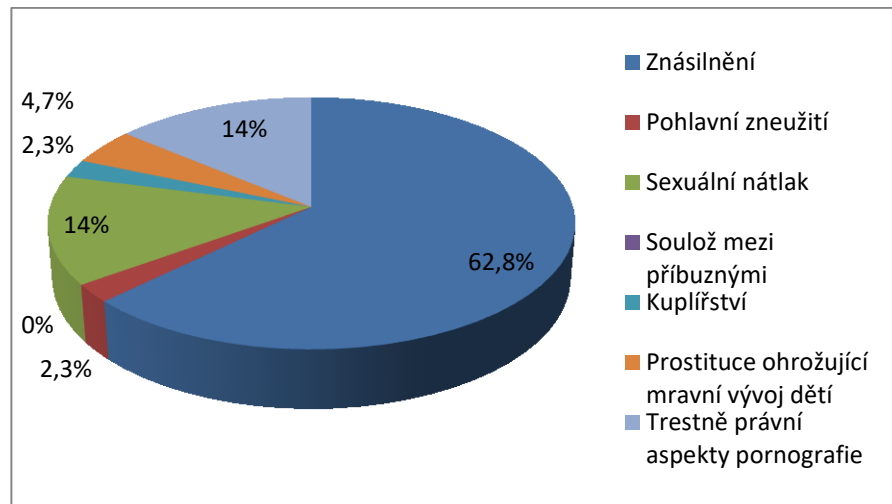
11. Kterým z následujících trestných činů se cítíte být nejvíce ohroženi?

H2: „Lidé se cítí být nejvíce ohroženi trestným činem znásilnění.“

Hypotéza potvrzena.

Tabulka 12 Názor na nejzávažnější trestný čin [vlastní zdroj]

Odpověď	Relativní četnost	Absolutní četnost
Znásilnění	27	62,80%
Pohlavní zneužití	1	2,30%
Sexuální nátlak	6	14%
Soulož mezi příbuznými	0	0%
Kuplířství	1	2,30%
Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí	2	4,70%
Trestně právní aspekty pornografie	6	14%

Graf 12 Názor na nejzávažnější trestný čin [vlastní zdroj]

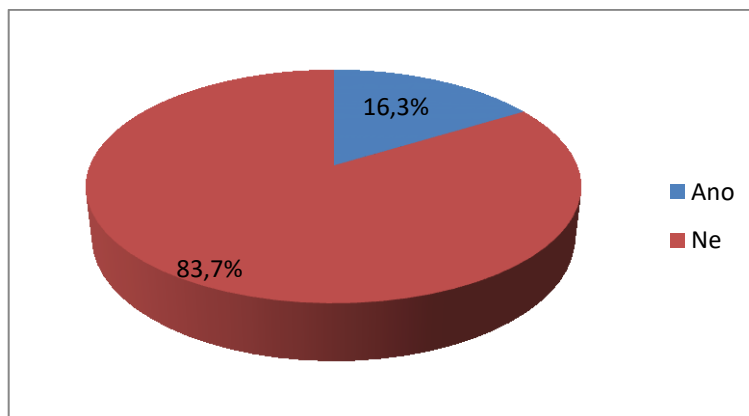
Vyhodnocení

Zjištění vyplývající z toho šetření potvrdilo hypotézu č.2, lidé se tedy cítí být nejvíce ohroženi trestným činem znásilnění. Téměř 62,8% respondentů označilo za největší hrozbu znásilnění a 14,8% dotazovaných se cítí být ohroženo sexuálním nátlakem. Naopak nejmenší hrozbou je pro společnost dle šetření soulož mezi příbuznými, kterého se neobává žádný respondent.

12. Stali jste se v minulosti obětí sexuálního trestného činu nebo znáte osobu, která jím byla?

Tabulka 13 Oběti sexuálního trestného činu [vlastní zdroj]

Odpovědi	Relativní četnost	Absolutní četnost
Ano	7	16,30%
Ne	36	83,70%

Graf 13 Oběti sexuálního trestného činu [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

Názor respondentů je zde téměř jednoznačný. V 83,7% se dotazovaní shodli, že se nestali ani neznají osobu, která se stala obětí sexuálního trestného činu. Sedm respondentů se obětí buď stalo nebo zná osobu, která se jí stala. S jakým trestným činem se konkrétně tyto osoby setkaly, je zodpovězeno v následující otázce.

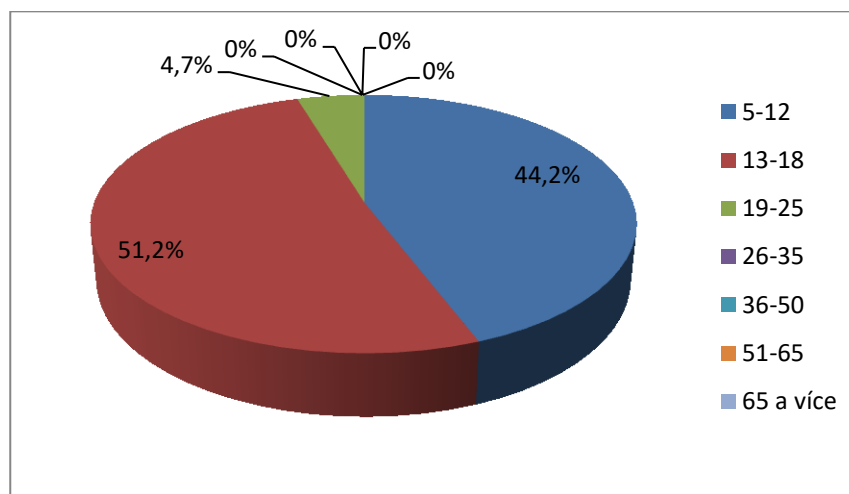
13. Pokud ano, popište, s jakým trestným činem jste se setkali.

Protože se jedná o otevřenou otázku, není uvedeno tabulkové ani grafické znázornění. Jak je výše zmíněno, 7 se stalo obětí sexuálního trestného činu nebo zná osobu, která se jí stala. Na tuto doplňující otázku však odpověděli pouze 3 z nich. Ve dvou případech se jedná o znásilnění, přičemž v jedné odpovědi je uvedeno, že respondent pouze zná osobu, která byla obětí znásilnění. Poslední respondent, který tuto otázku zodpověděl, zná osobu nebo byl obětí sexuálního nátlaku. Z tohoto šetření vyplývá, že pouze 16,3% respondentů zná osobu nebo se stalo obětí sexuálního trestného činu.

14. Která věková kategorie je podle Vás nejzranitelnější vůči páchané sexuální kriminalitě v současnosti?

Tabulka 14 Nejzranitelnější věková kategorie vůči páchané sexuální kriminalitě [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
5-12	19	44,20%
13-18	22	51,20%
19-25	2	4,70%
26-35	0	0%
36-50	0	0%
51-65	0	0%
65 a více	0	0%

Graf 14 Nejzranitelnější věková kategorie vůči páchané sexuální kriminalitě [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

S 51,2% jsou nejzranitelnější věkovou kategorií dle dotazníkového šetření osoby mezi 13-18 rokem života. Následují děti ve věku 5-12 let, které označilo 44,2% respondentů a osoby ve věku 19-25 let s 4,7%. Ostatní věkové kategorie dle respondentů nejsou sexuální kriminalitou zranitelné.

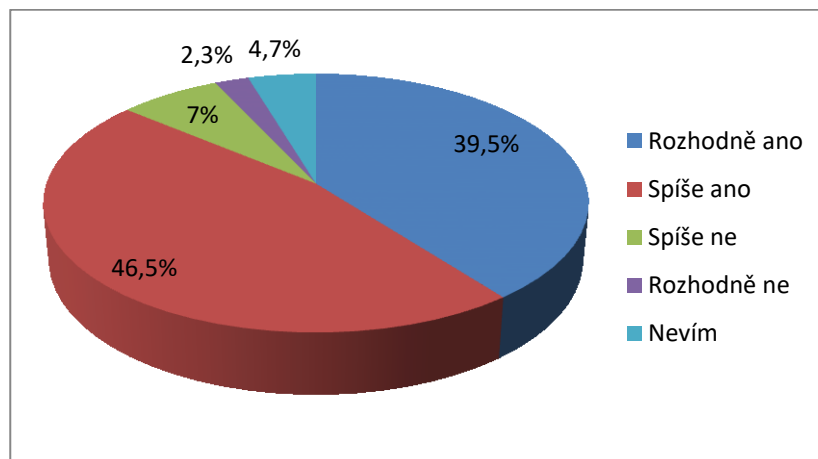
15. Myslíte si, že mohou mít média na oblast sexuální kriminality negativní dopady?

H3: „Média mohou mít na sexuální kriminalitu negativní dopad.“

Hypotéza potvrzena.

Tabulka 15 Vliv médií na sexuální kriminalitu [vlastní zdroj]

Odpověď	Relevantní četnost	Absolutní četnost
Rozhodně ano	17	39,50%
Spíše ano	20	46,50%
Spíše ne	3	7%
Rozhodně ne	1	2,30%
Nevím	2	4,70%

Graf 15 Vliv médií na sexuální kriminalitu [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

Uvedeným šetřením bylo zjištěno, že podle společnosti mají média jednoznačně negativní dopady na oblast sexuální kriminality. Toto si myslí z celkového počtu 43 respondentů téměř 86%. 46,5% z nich odpovědělo spíše ano a 39,5% uvedlo, že média rozhodně mají negativní dopady na oblast sexuální kriminality. Pouze 2,3% respondentů si myslí, že média rozhodně žádné negativní dopady na sexuální kriminalitu nemají.

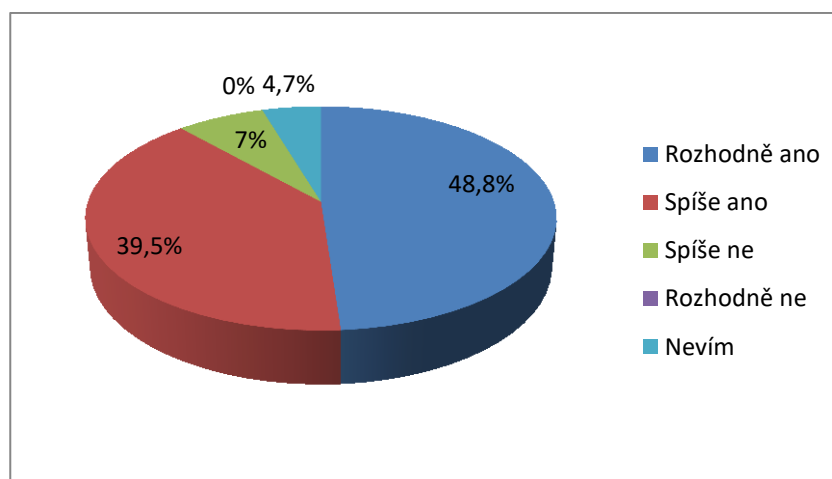
16. Je nebo není podle Vás sexuální kriminalita v současné době vážným problémem?

H4: „Lidé nevnímají sexuální kriminalitu ve velké míře jako hrozbu.“

Hypotéza nebyla potvrzena.

Tabulka 16 Názor na sexuální kriminalitu jako hrozbu současnosti
[vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rozhodně ano	21	48,80%
Spíše ano	17	39,50%
Spíše ne	3	7%
Rozhodně ne	0	0%
Nevím	2	4,70%

Graf 16 Názor na sexuální kriminalitu jako hrozbu současnosti [vlastní zdroj]

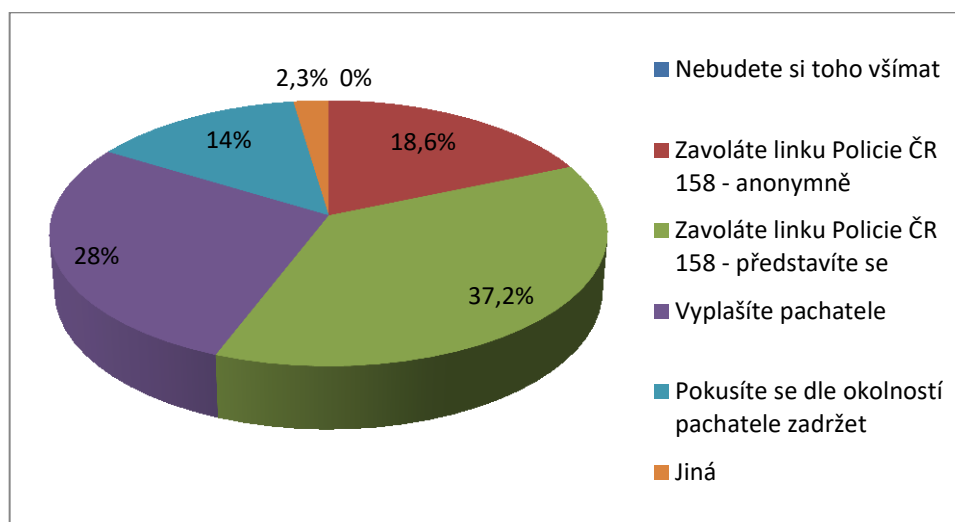
Vyhodnocení

Pomocí tohoto šetření byla vyvrácena hypotéza č.4. Téměř 88,3% respondentů si myslí, že je v současné době sexuální kriminalita závažným problémem, lze tedy předpokládat, že společnost považuje sexuální kriminalitu za hrozbu. Pouze 7% respondentů si myslí, že sexuální kriminalita hrozbou spíše není.

17. Jaká by byla Vaše reakce, pokud byste se stali svědkem pokusu o sexuální trestný čin (př. Sexuální nátlak), který se Vás bezprostředně netýká?

Tabulka 17 Reakce na sexuální trestný čin [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Nebudete si toho všímat	0	0%
Zavoláte linku Policie ČR 158 - anonymně	8	18,60%
Zavoláte linku Policie ČR 158 - představíte se	16	37,20%
Vyplašíte pachatele	12	28%
Pokusíte se dle okolností pachatele zadržet	6	14%
Jiná	1	2,30%

Graf 17 Reakce na sexuální trestný čin [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

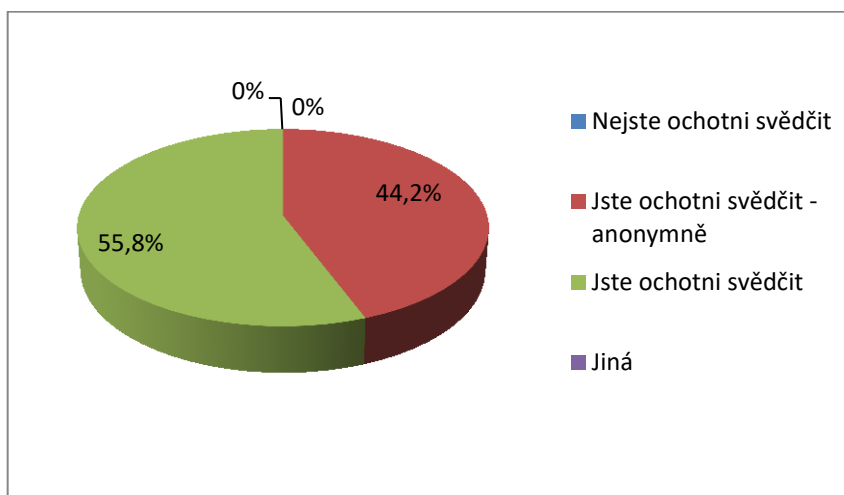
Předmětem tohoto šetření bylo zjistit, jaká by byla reakce respondentů v případě, kdy by se stali svědkem pokusu o sexuální trestný čin. Jako příklad byl uveden sexuální nátlak. Pozitivním zjištěním je fakt, že by žádný s respondentů popsanou situaci neignoroval. Nejvyšší procento respondentů, 16 z celkového počtu, by v takovémto případě přivolalo policii ČR a představilo se. 12 by se pokusilo za daných okolností vyplašit pachatele, 8 respondentů by sice přivolalo policii ČR, ale v anonymitě a 6 dotazovaných by se dle okolností pokusilo pachatele zadržet. Na tuto otázku bylo možno odpovědět také dle vlastního rozmyslu. Takovouto odpověď uvedl jeden respondent, který by nejdříve přivolal policii ČR a poté se

pokusil pachatele zadržet.

18. Jak se zachováte při vyšetřování tohoto případu?

Tabulka 18 Reakce na svědectví k výše uvedenému případu [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Nejste ochotni svědčit	0	0%
Jste ochotni svědčit - anonymně	19	44,20%
Jste ochotni svědčit	24	55,80%
Jiná	0	0%

Graf 18 Reakce na svědectví k výše uvedenému případu [vlastní zdroj]

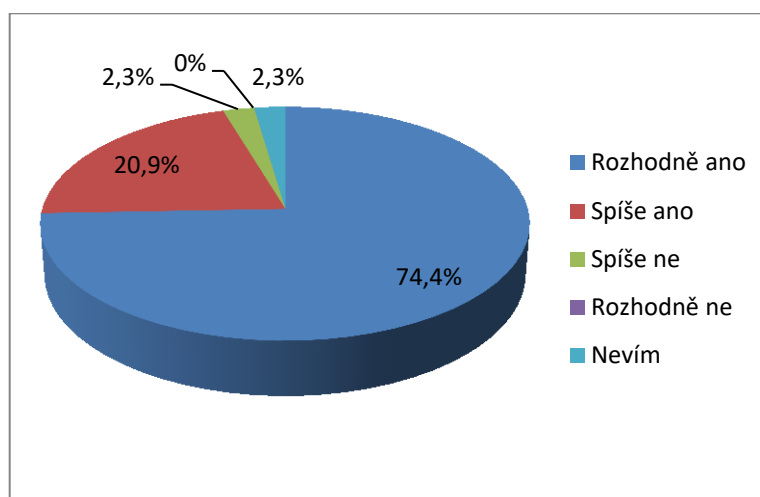
Vyhodnocení

Touto otázkou byla doplněna otázka předchozí, která se týkala pokusu o sexuální trestný čin. Mezi respondenty bylo zjišťováno, jakým způsobem by se postavili k vyšetřování výše zmíněného případu. Všichni respondenti by byli ochotni svědčit, 44,2% z nich by však bylo ochotných svědčit pouze anonymně.

19. Myslíte si, že by se měla Policie ČR aktivně podílet na prevenci sexuální kriminality, za pomoci častějších kontrol rizikových míst či informovanosti občanů?

Tabulka 19 Prevence sexuální kriminality [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rozhodně ano	32	74,40%
Spíše ano	9	20,90%
Spíše ne	1	2,30%
Rozhodně ne	0	0%
Nevím	1	2,30%

Graf 19 Prevence sexuální kriminality [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

Většina respondentů, tedy téměř 75% z nich je přesvědčeno o nutnosti častější prevence sexuální kriminality ze stran policie ČR, formou častějších kontrol rizikových míst či intenzivnější informovanosti občanů. Z tohoto výsledku lze vyčíst, že se většina respondentů cítí být sexuální kriminalitou ohrožena a proto považují za účelné posílení její prevence.

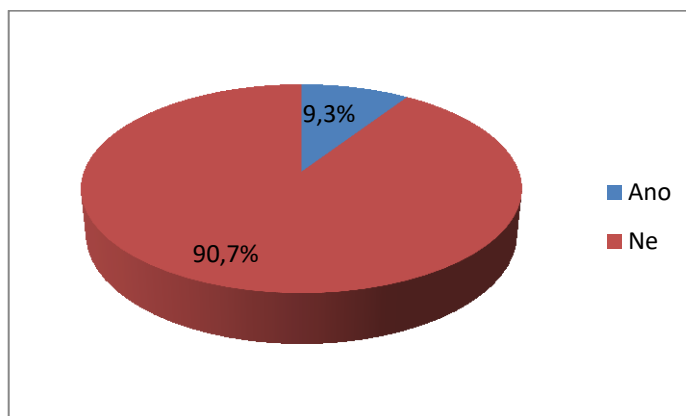
20. V ČR je každoročně několik akcí pro zvýšení prevence kriminality, Víte o některé, hodláte se jí zúčastnit?

Jedná se o otevřenou otázku, proto není uvedeno tabulkové ani grafické znázornění. Všichni respondenti uvedli, že neznají žádnou akci pro zvýšení prevence kriminality. Z tohoto výsledku je zřejmé, že o podobných akcích lidé netuší, proto by se měla zvýšit jejich propagace či častější výskyt v jednotlivých krajích ČR.

21. Setkali jste se s člověkem, který trpí sexuální deviací?

Tabulka 20 Sexuální deviace [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	4	9,30%
Ne	39	90,70%

Graf 20 Sexuální deviace [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

Z tohoto šetření je zřejmé, že se většina respondentů, tedy přes 90%, ve svém životě, s žádnou osobou trpící sexuální deviací nesečkala. Pouze 4 respondenti uvedli, že se s takovou osobou setkali.

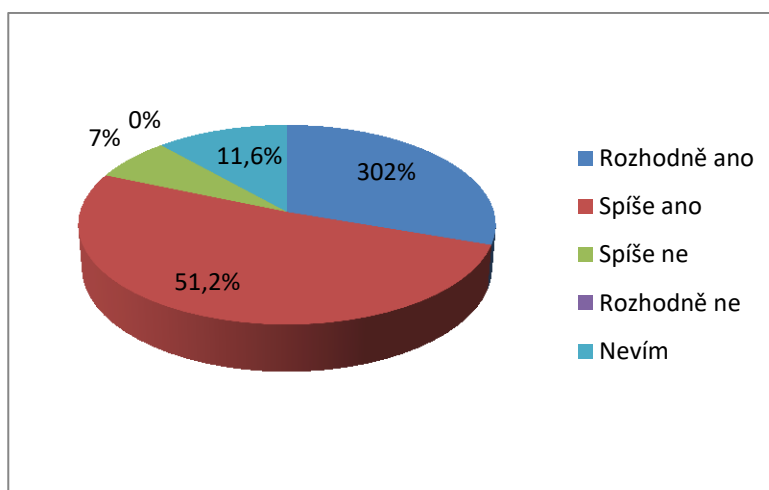
22. Myslíte si, že mohou být projevy sexuální poruchy jedince ovlivněny rodinným zázemím?

H5: „Projevy sexuální poruchy jedince mohou být ovlivněny rodinným zázemím.“

Hypotéza potvrzena.

Tabulka 21 Dopad rodinného zázemí na projevy sexuální poruchy [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rozhodně ano	13	30,20%
Spíše ano	22	51,20%
Spíše ne	3	7%
Rozhodně ne	0	0%
Nevím	5	11,60%

Graf 21 Dopad rodinného zázemí na projevy sexuální Poruchy [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

Uvedeným šetřením bylo zjištěno, že přes 81%, tedy většina respondentů si myslí, že projevy sexuální poruchy jedince mohou být ovlivněny rodinným zázemím. Tento výsledek potvrzuje hypotézu č.5. Poruchy sexuální preference vlivem rodinného zázemí nevznikají, ale negativním dopadem mohou vyvolat jejich projevy u jedince.

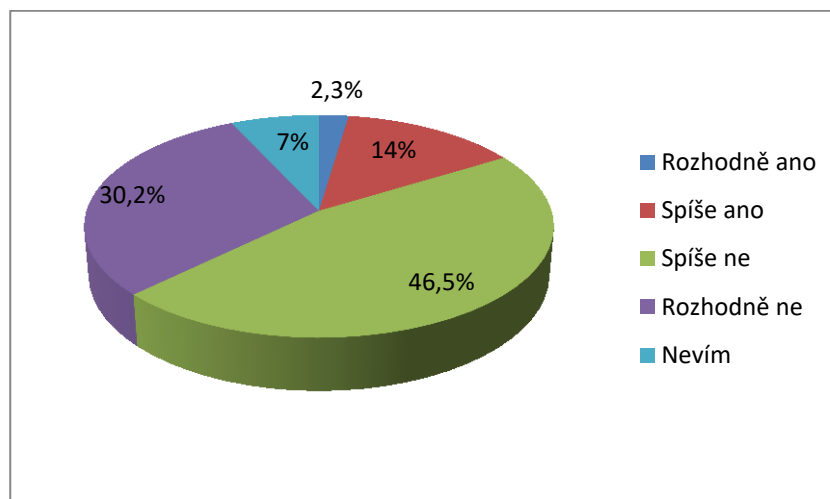
23. Pokud ano, jakým způsobem podle Vás může být vývoj ovlivněn?

Jedná se o otevřenou otázku, proto není uvedeno tabulkové ani grafické znázornění. Tato otázka doplňuje otázku předchozí. Přestože si celkem 35 respondentů myslí, že mohou být projevy sexuální poruchy ovlivněny rodinným zázemím, na tuto otázku odpovědělo pouze 11 z nich. Nejčastějším způsobem, jakým může být vývoj ovlivněn, je podle respondentů nesprávná výchova jedince, její zanedbání či život v neúplné rodině.

24. Nařízená ochranná léčba sexuálních deviací trvá dva roky, po jejím uplynutí může být soudem prodloužena. Je podle Vás tato doba léčby dostačující?

Tabulka 22 Nařízená ochranná léčba [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rozhodně ano	1	2,30%
Spíše ano	6	14%
Spíše ne	20	46,50%
Rozhodně ne	13	30,20%
Nevím	3	7%

Graf 22 Nařízená ochranná léčba [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

Z uvedeného tabulkového a grafického znázornění lze vyčíst, že většina respondentů, tedy 67,4% nesouhlasí s nedobrovolnou dvouletou nařízenou ochrannou léčbou deviace. Pouze 32,6% si myslí, že tato doba léčby je dostačující. Jaká je podle respondentů optimální doba

lčení bude objasněno v následující otázce.

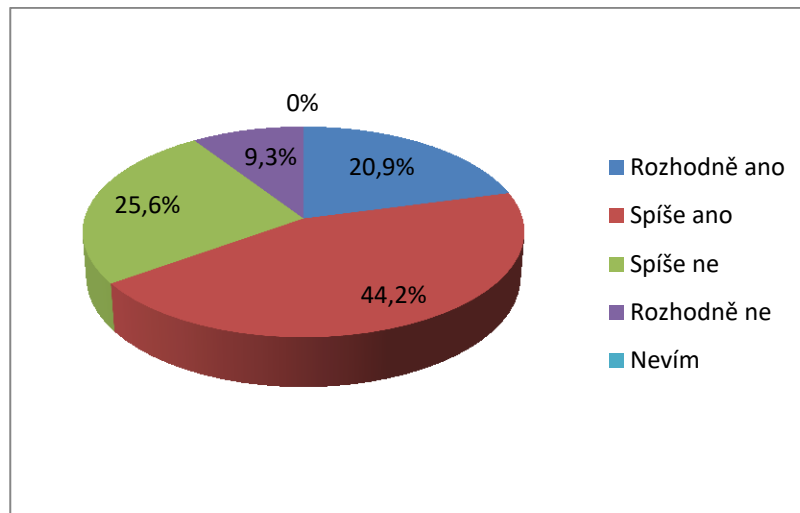
25. Pokud jste odpověděli na otázku ne, uveďte jaká je podle Vás optimální doba pro léčbu sexuální deviace?

Jedná se o otevřenou otázku, proto není uvedeno tabulkové ani grafické znázornění. Otázka č.25 měla za cíl zjistit, jaká je podle respondentů optimální doba nařizeného ochranného léčení sexuální deviace. Otázka byla zodpovězena 12 respondenty, kteří uvádějí, že by léčba měla být dlouhodobá až doživotní. Dva respondenti uvedli, že by měla být léčba stanovena individuálně podle charakteru a deviace jedince a jeden respondent uvedl, že optimální doba léčení sexuální deviace je 5 let.

26. Myslíte si, že je dobrovolná léčba sexuální deviace účinnější než nedobrovolná?

Tabulka 23 Názor na dobrovolnou léčbu sexuální deviace [vlastní zdroj]

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rozhodně ano	9	20,90%
Spíše ano	19	44,20%
Spíše ne	11	25,60%
Rozhodně ne	4	9,30%
Nevím	0	0%

Graf 23 Názor na dobrovolnou léčbu sexuální deviace
[vlastní zdroj]

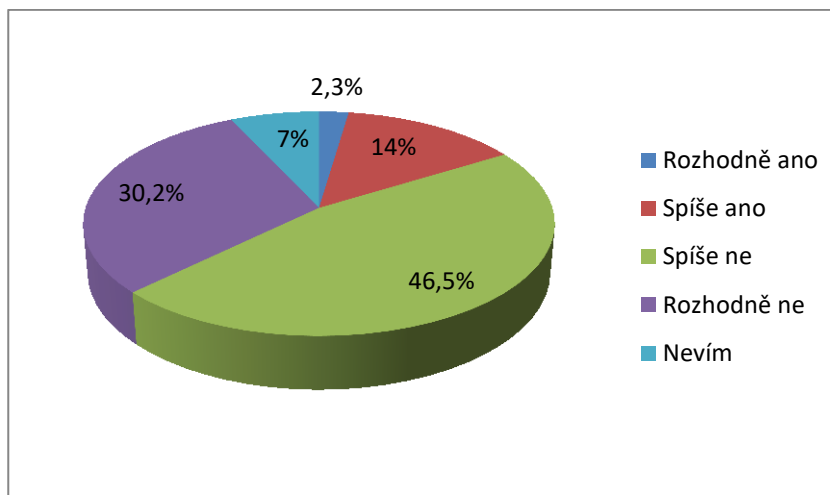
Vyhodnocení

Respondenti vyjádřili názor, že dobrovolná léčba sexuální deviace je účinnější než nedobrovolná. 20,9% respondentů si myslí, že je rozhodně účinnější a 44,2% je toho názoru, že je spíše účinnější než nedobrovolná léčba. Pouze 34,9% respondentů si myslí opak.

27. Cítíte se být ohroženi sexuálně deviantními osobami?

Tabulka 24 Názor na ohrožení deviantními osobami [vlastní zdroj]

Odpoověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rozhodně ano	1	2,30%
Spíše ano	6	14%
Spíše ne	20	46,50%
Rozhodně ne	13	30,20%
Nevím	3	7%

Graf 24 Názor na ohrožení deviantními osobami [vlastní zdroj]

Vyhodnocení

Uvedeným šetřením bylo zjištěno, že se přes 76%, respondentů necítí být ohroženo sexuálně deviantními osobami. Naopak 16,3% respondentů se ohroženo cítí. Toto zjištění může být ovlivněno otázkou č. 21, kde většina respondentů uvedla, že se nikdy nesečkala s osobou trpící sexuální deviací.

28. Pokud ano, popište důvod.

Jedná se o otevřenou otázku, proto není uvedeno tabulkové ani grafické znázornění. Na tuto otázku odpovědělo 7 respondentů, kteří v předchozí otázce uvedli, že se cítí být ohroženi sexuálně deviantními osobami. Dotazovaní se nejvíce obávají nástrah internetu, nehlídaných parků a rizikových míst v pozdních hodinách, kde člověk nikdy neví, kdy na sexuálně deviantního jedince může narazit nebo kdo ho pozoruje. Respondenti se domnívají, že roste procento případů, kdy se jedinec může s takovou osobou setkat.

Výše uvedené dotazníkové šetření potvrdilo čtyři hypotézy z pěti. Je zřejmé, že veřejnost má o problematice sexuální kriminality povědomí, ale z daných odpovědí jasně vyplynulo, že není informována dostatečně, i přesto, že je v současné době sexuální kriminalita považována za vážný problém a lidé se cítí být nejvíce ohroženi trestným činem znásilnění. Společnost se o této problematice dozvídá z médií či internetu, kde mohou být fakta zkreslená, v horším případě až nepravdivá. Což také poukazuje na skutečnost, že mohou mít média na sexuální kriminalitu negativní dopady.

4.2.3.2 Strukturovaný rozhovor

Strukturovaný rozhovor byl proveden s MUDr. PhDr. Jiřím Švarcem, primářem příjmového oddělení pro pacienty s nařízenou ochrannou léčbou psychiatrickou, protialkoholní, protitoxikomanickou nebo kombinovanou. Toto oddělení se nachází v psychiatrické nemocnici Bohnice. Pro rozhovor bylo sestaveno následujících 13 otázek, ve kterých bude také potvrzeno několik z výše uvedených hypotéz, a které se týkají jak názoru na sexuální kriminalitu, tak problematiky sexuálních deviací, které z důvodu jejich závažnosti do sexuální kriminality bezprostředně patří. Otázky byly výhradně určeny pro rozhovor s MUDr. PhDr. Jiřím Švarcem, proto se od výše uvedených dotazníkových otázek mohu odlišovat.

1. Jak dlouho pracujete ve svém oboru?

20 let.

2. S jakými případy sexuálních delikvencí se nejčastěji setkáváte?

Nejčastěji se setkávám s agresivními a pedofilními sexuálními delikty. Asi polovina pacientů v ochranném léčení trpí pedofilií, druhou polovinu z velké části tvoří patologičtí sexuální agresori. Převážně se jedná o heterosexuální muže, kteří se pod vlivem určité návykové látky dopustili sexuální agrese vůči ženě, při léčbě jsou však střízliví a neprožívají žádné sexuálně agresivní fantazie. V podstatě pacienti s touto diagnózou nesplňují obecná diagnostická kritéria poruchy sexuální preference. U patologicky sexuálních agresorů se neléčí sexuální deviace ale zejména poruchy osobnosti nebo závislosti, což znamená, že patologická sexuální agresivita v praxi, není sexuální deviace. Domnívám se, že její definice je ve skutečnosti spíše definicí znásilnění.

3. Kolik je v současné době v nemocnici hospitalizováno pachatelů sexuálních trestných činů?

V ochranném ústavním léčení je v současnosti asi 178 pachatelů sexuálních deliktů, v psychiatrické nemocnici v Praze je hospitalizováno 23 z nich. Tento počet pacientů se nijak převratně nemění a je stabilní, což nasvědčuje jak stabilní prevalenci sexuální kriminality, tak i stabilitě justičnímu přístupu k sexuální kriminalitě.

4. Jakými deviacemi nejčastěji trpí tito pachatelé?

Pedofilie a patologická sexuální agresivita, viz. výše. V ČR je sexuologie brána jako lékařský obor, v jiných zemích je ochranné léčení deviantů nepředstavitelné, důvodem je, že u nás se jedná o léčení duševní poruchy a naopak v jiných zemích probíhá pouze program pro sexuální delikventy. Nejedná se o chybu, jen upozorňuji, že se nejedná o sexuálně deviantní jedince a že patologická sexuální agresivita není sexuální deviace.

5. V čem spočívá ústavní léčba sexuálních deviací?

Terapie sexuálně delikventních deviantů je založena na psychoterapii a biologické léčbě, která může být prováděna hormonální terapií nebo ve výjimečných případech chirurgickou kastrací.

Hormonální terapie je někdy nazývána jako chemická kastrace a u nás je v rámci sexuologického ochranného léčení samozřejmostí.

6. Mohou být projevy sexuální preference ovlivněny rodinným zázemím?

Samotná porucha preference ne. „Projevy“ samozřejmě ano.

7. Jaká je účinnost nedobrovolné léčby sexuálních deliktů?

Bylo by třeba definovat účinnost a nějak to zkoumat, abych mohl odpovědět v přesných číslech.

Obecně ale platí, že nedobrovolná léčba je účinná, odhadem více než dobrovolná, neboť pacienti se jí prostě musejí podrobit (např. nemohou odcházet na reverz), musí dosáhnout účelu léčby, jinak je soud nepustí.

Existuje výzkum, že nedobrovolná léčba schizofrenie je účinnější než dobrovolná. Nedobrovolní začínají na vyšší patologii, končí na nižší patologii než dobrovolní.

8. Nařízená ochranná léčba sexuálních deviací trvá dva roky, po jejím uplynutí může být soudem prodloužena. Je podle Vás tato doba léčby dostačující?

Ochranná léčba sexuologická trvá zpravidla déle než 2 roky a podle mne je to špatně.

Jasně, že komunitní psychoterapie chce svůj čas, ale nastavit medikaci a získat náhled na deviaci by i mentálně retardovanému (což není neobvyklé) mělo trvat kratší čas než 2 roky – je třeba zintenzivnit skupinovou a náhledovou terapii a méně se věnovat méně podstatným aktivitám (pracovní terapie aj.)

9. Jak často dochází k recidivě? (myšleno jak v rámci dobrovolnosti, tak při nařízené ochranné léčbě)

Opět: Bylo by třeba definovat recidivu a nějak to zkoumat, abych mohl odpovědět.

Pokud definujete recidivu jako trestný čin, tak problém je, že o těch se nedozvíme. Taková statistika v ČR neexistuje. Pokud byste recidivu definovala jako to, co vám prozradí pacient nebo co se náhodou dozvíte, tak to je o ničem.

Výše zmíněná terapeutická kastrace je nejúčinnější prevencí recidivy a může být pro recidivující devianty klíčová v návratu do civilního života.

10. Jak závažná je podle Vás sexuální kriminalita v ČR?

Třeba exhibice není závažná, vražda je závažná. Sexuální kriminalita je nebezpečná pro společnost.

Porovnání se světem je zavádějící, protože i pojem „sexuální kriminalita“ si každý vyloží jinak a právní systémy jsou rozdílné.

Obecně je západní Evropa nejbezpečnější (společně s diktátorskými režimy, kde skoro za vše hrozí trest smrti).

11. Která část obyvatel ČR je podle Vás zvýšeně zranitelná vůči páchané sexuální kriminalitě v současnosti?

např. děti ze slabých soc. vrstev, prostitutí, prostitutky

12. Jaký dopad mohou mít dle Vašeho názoru na sexuální kriminalitu média?

Média přispívají ke změně pohledu na svět, např. pornografie, reklamy, filmy a literatura snižují práh citlivosti k nahotě. Dnešní reklamy by byly před 50 lety trestné, pornografie už je trestná jen ta nejtvrďší (dětská aj.). Homosexualita není trestná.

13. Je podle Vás právní úprava sexuální kriminality v ČR dostatečná?

Trestní právo je přebujelé. Potřebovalo by vyresetovat a napsat znovu stručně, jasně, zjednodušeně, zrychleně, odformalizovat. Nový TZ ani TR prakticky nic nového nepřináší – vše zůstává stejné.

Strukturovaným rozhovorem bylo zjištěno, že je výskyt sexuální kriminality v ČR stabilní, což potvrzuje i výše zmíněná statistika. Nejvíce jedinců u nás trpí pedofilií nebo se jedná o nedeviantní patologické sexuální agresory, kteří se sexuálních trestných činů dopouští po požití určité návykové látky. Rozhovor stejně jako dotazníkové šetření potvrdil hypotézu č. 5. Projevy sexuální preference mohou být ovlivněny rodinným zázemím, neúplnými rodinami či špatnou výchovou a vývojem jedince. Nejvíce ohrožené jsou podle odborníka i podle dotazovaných dětí, zejména ze slabých sociálních vrstev. Byla potvrzena hypotéza č. 3. Média mohou mít na sexuální kriminalitu negativní dopad, protože přispívají ke změně pohledu na svět, jsou a budou neodlučitelnou součástí běžného život a mohou mít na společnost jak krátkodobý tak dlouhodobý vliv. Strukturovaným rozhovorem byla částečně vyvrácena hypotéza č. 4, kdy bylo zjištěno, že sexuální kriminalita je v současné době pro společnost nebezpečná.

V porovnání s dotazníkovým šetřením bylo pomocí řízeného rozhovoru zjištěno také několik rozdílných názorů, které se týkali zejména léčby sexuálních delikventů a deviantů. Obecně platí, že nedobrovolná léčba je odhadem účinnější než dobrovolná léčba. U dotazovaných převládá rozdílný názor, že je dobrovolná léčba účinnější. Je zřejmé, že odborník má s touto skutečností zkušenosti a dotazovaní odpověď pouze odhadli. Nařízená ochranná léčba trvá maximálně dva roky, po jejím uplynutí může být soudem prodloužena. Téměř 66% respondentů se domnívá, že tato doba není nedostačující. Odborník však poukazuje na účinnost dvouleté léčby, kdy ve většině případů sice trvá déle, ale měla by být úspěšně ukončena dříve, protože za tuto dobu je jedince schopen se vyléčit.

Porovnáním výše uvedených výsledků výzkumu lze konstatovat, že ačkoli se sexuální kriminalita nevyznačuje vysokou četností, společností je obávaným a stále diskutovaným problémem. Z čehož vyplývá, že by se sexuální kriminalitě měla věnovat větší pozornost, zejména při její kontrole a možných preventivních opatření.

4.2 Návrhy a opatření

Na základě zpracování a vyhodnocení výzkumné části diplomové práce byly zjištěny informace o současném stavu sexuální kriminality. Z těchto informací je možné stanovit jednotlivá rizika, na jejichž základě byly zpracovány vlastní návrhy či doporučení pro předcházení vzniku sexuální kriminality. Tyto návrhy vychází jak z výsledku výzkumu, tak i z vlastních názorů a zjištěných faktů o dané problematice.

Veřejnost má povědomí o sexuální kriminalitě, ale není informována dostatečně.

K informacím o této problematice se dostává okrajově za pomoci médií či internetu. V rámci preventivních opatření by bylo vhodné posílit informovanost obyvatelstva v podobě častějších přednášek a seminářů. Bylo by účelné pořádat besedy s odborníky, kteří by nastínili veřejnosti možnosti prevence sexuální kriminality či s odborníky, kteří by zajišťovali pro veřejnost základní kurzy sebeobrany. Potencionální oběti by tak měli přehled o tom, kdy a jak se bránit. V rámci problému nízké informovanosti občanů by bylo také přijatelné rozesílání informativních letáků za pomoci emailu či poštovních schránek.

Společnost se cítí být nejvíce ohrožena sexuálním trestným činem znásilnění.

Před novelizací TZ první skutková podstata tohoto činu udávala, že pachatel, který násilím přinutí jinou osobu k souloži nebo podobnému pohlavnímu styku, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let. V novém TZ přijatém roku 2010 je však trest odnětí svobody ponížěn a dle první skutkové podstaty znásilnění je pachatel, který násilím nebo pohrůzkou násilí přinutí jinou osobu k souloži nebo podobnému pohlavnímu styku potrestán odnětím svobody pouze na šest měsíců až pět let. Navrhují zpřísnění trestů za trestný čin znásilnění, i s ohledem na brutálnost a počet obětí pachatele, kdy nejpřísnějším trestem by bylo odnětí svobody až na patnáct let. Důvodem zpřísnění trestů za čin znásilnění by měli být také závažné dopady těchto činů, které mají negativní vliv na psychiku oběti.

Média mohou mít na sexuální kriminalitu negativní vliv.

V dnešní době jsou základním zdrojem informací a informace přesahující sféru osobních zkušeností zpravidla získáváme z médií. I přestože sexuální kriminalita neobsazuje vysoké procento v celkové kriminalitě, sexuálním trestným činům je v médiích věnována pozornost. Jejich obsah a mediální pre-

zentace je totiž například pro diváka televize poutavější a zajímavější. Navrhuji zvýšit hranice cenzury v případě sexuálních trestných činů tak, aby nedocházelo k možnému nabádání potenciálních pachatelů těchto činů.

Projevy sexuální poruchy jedince mohou být ovlivněny rodinným zázemím. Jedince může k rizikovému sexuálnímu chování vést například brzké zahájení sexuálního života, nebo sledování pornografických děl v mladistvém věku. Obecně lze říci, že k rizikovému sexuálnímu chování může přispět nadměrné užívání návykových látek nebo asociální chování. V rodině se vytvářejí počátky chápání vztahů a morálních kvalit jedince. Protože mohou být projevy sexuální poruchy ovlivněny rodinným zázemím, navrhuji, aby byla prevence a otázky se sexuální kriminalitou spojené, dětem objasňovány ve větší míře ve školách a školských zařízeních. Konkrétně navrhuji zvýšit frekvenci sexuální výchovy, již od prvního stupně základní školy.

ZÁVĚR

Sexuální kriminalita se v lidské společnosti vyskytuje již odnepaměti a její právní úprava prošla mnoha změnami. I přesto, že sexuální kriminalita představuje pouze malý podíl z celkové kriminality, je závažným a stále řešeným problémem, kterému by měla společnost čelit. Je nutné nadále stíhat a trestat pachatele těchto činů. Zároveň je velmi nutné podporovat oběti a zajistit jim ochranu. Podstatná část obětí sexuálních trestných činů se domnívá, že to co se jim stalo je ostudné, bojí se svěřit rodině či přátelům, nebo se dokonce stydí sama za sebe či mají strach z pachatele. Z toho důvodu se dá sexuální kriminalita považovat za skrytou. Mnoho případů dodnes není objasněno i přesto, že se v současné době sexuální kriminalita rozrůstá pomocí sociálních sítí či seznamek, kterým podléhají zejména děti a mladiství. Proto by měla společnost apelovat zejména na pomoc takovýmto obětem sexuální kriminality a měla by je nabádat k podání svědectví, protože pokud vzroste míra sexuální kriminality, lidé se jí začnou obávat a více jí čelit. Pomocí proti sexuální kriminalitě může být včasná a účinná prevence.

Vzhledem k rozsáhlosti tohoto tématu se práce zaměřuje na trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, jak jsou definovány ve zvláštní části TZ. V teoretické části jsou definovány základní informace o sexuální kriminalitě, které doplňuje výzkumná část práce, kde je za pomoci dotazníkového šetření a strukturovaného rozhovoru zjištěn pohled společnosti na sexuální kriminalitu jako takovou. Otázky výzkumu byly směřovány také na zkušenosti o sexuálních deviacích, protože jsou jednou z příčin páchání této trestné činnosti. Poruchy sexuální preference mohou být založeny na vlivech genetických, ale také na vlivech z dětství nebo zkušenostech získaných v životě. Pomocí výsledků výzkumu bylo navrženo několik možných návrhů, které by mohly přispět k účinné prevenci sexuální kriminality. Tyto návrhy směřují k důležitosti vyšší informovanosti občanů o této problematice, k omezení medializace případů se sexuálním podtextem či k návrhu změny trestů za sexuální trestný čin znásilnění.

Sexualita je součástí společnosti již odnepaměti, a proto je nutné, aby každý jedinec znal hranici zdravé sexuality od takové, která svým charakterem porušuje zákony.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] NOVOTNÝ, Oto a Josef ZAPLETAL. *Kriminologie*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-377-5.
- [2] Pojem kriminologie. *INSTITUT PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ PREVENCI* [online]. Praha [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/kriminologie.html>
- [3] VÁLKOVÁ, Helena a Josef KUČTA. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-429-2.
- [4] ŠMEJKALOVÁ, Andrea. Agrese a násilí. In: *Grafologie a Psychologie* [online]. 2010 [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://ografologii.blogspot.cz/2010/01/agrese-nasili.html>
- [5] BEDNÁŘOVÁ, Daniela. Základy společenských věd - Deviace. In: *Imaturita* [online]. 2010 [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.imaturita.cz/referat.php?id=32>
- [6] Trestný čin. In: *Trestni-rizeni.com* [online]. Brno, 2006 [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.trestni-rizeni.com/vyklad-pojmu/trestny-cin>
- [7] Trestný čin a přestupek. In: *Uni-regensburg* [online]. [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: http://www.uni-regensburg.de/Einrichtungen/ZSK/Tschechische_Rechtssprache/TrestniPravo/Chapter2/Block3/content.html
- [8] CHMELÍK, Jan. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-717-8739-6.
- [9] KOVÁŘ, Petr. *Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva*. Praha: Maxdorf, c2008. Jessenius. ISBN 978-80-7345-161-5.
- [10] Hlava 3. Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. *Trestni zakonik.cz* [online]. Praha [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <http://www.trestnizakonik.cz/cast-II/hlava-3>
- [11] Důvodová zpráv k návrhu trestního zákoníku. In: *Justice.cz* [online]. Praha [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=4176&d=160515>
- [12] Zákon č. 40/2009 Sb. *Zákony pro lidi* [online]. 2010 [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

- [13] Definice. *Stop znásilnění* [online]. Praha, 2009 [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <http://stopznasilneni.ecn.cz/cz/znasilneni/definice>
- [14] ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5.
- [15] KVAPILOVÁ, Helena a Michal DOGOŠI. *Soudní lékařství pro právníky a policisty*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-059-8.
- [16] BLATNÍKOVÁ, Šárka. *Násilná sexuální kriminalita: téma pro experty i veřejnost* [online]. Praha, 2014 [cit. 2017-05-02]. ISBN 978-80-7338-143-1. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/418.pdf>
- [17] Statistické přehledy kriminality za rok 2014. *Policie České republiky* [online]. Praha [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>
- [18] Pohavní zneužití-. *Policie České republiky* [online]. Praha [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/zajimava-temata-pohlavni-zneuzeni.aspx>
- [19] JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 4. vyd. Praha: Leges, 2014. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-044-4.
- [20] WEISS, Petr. *Sexuologie: obecná část, zvláštní část*. Praha: Grada, 2010. Student (Leges). ISBN 978-80-247-2492-8.
- [21] BLÁHA, Roman. *Trestněprávní aspekty prostituce v České republice: obecná část, zvláštní část*. Praha: LexisNexis CZ ve spolupráci s Justiční akademií v Kroměříži, 2008. Student (Leges). ISBN 978-80-86920-29-0.
- [22] VANTUCH, Pavel. *Trestní zákoník s komentářem: k ..* Olomouc: ANAG, 2011-. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7263-677-8.
- [23] HOLMES, Ronald M. a Stephen T. HOLMES. *Profiling violent crimes: An Investigative Tool*. 2008. Právo (ANAG). ISBN 978-141-295-998-8.
- [24] ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-868-9873-3.
- [25] VICHEREK, JUDr. Roman. Oběti trestných činů a jejich práva. In: *Epravo.cz* [online]. Ostrava, 2013 [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/obeti-trestnych-cinu-a-jejich-prava-92945.html>
- [26] CHMELÍK, Jan. *Rukověť trestního práva: učební pomůcka ke studiu trestního práva*. 3. vyd. Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-884-0.
- [27] FIRSTOVÁ, Jana. KRIMINALITA NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2014 V KOSTCE. In: *Bezpečnostní sbory* [online]. s. 10 [cit. 2017-05-02].

- [28] *Mapa kriminality: Projekt otevřené společnosti, o.p.s.* [online]. Praha [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <http://www.mapakriminality.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR Česká republika

ČSSR Československá socialistická republika

EU Evropská unie

MHD Městská hromadná doprava

TŘ Trestní řád

TZ Trestní zákoník

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Statistika sexuální kriminality	42
Graf 2 Pohlaví respondentů	45
Graf 3 Věk respondentů	46
Graf 4 Vzdělání respondentů	47
Graf 5 Pracovní pozice respondentů	48
Graf 6 Děti ve společné domácnosti	49
Graf 7 Povědomí sexuální kriminality	50
Graf 8 Zdroj informovanosti společnosti	51
Graf 9 Zařazení trestných činů do sexuální kriminality	52
Graf 10 Znalost trestního práva	54
Graf 11 Trestní zákoník	55
Graf 12 Názor na nejzávažnější trestný čin	56
Graf 13 Oběti sexuálního trestného činu	57
Graf 14 Nejzranitelnější věková kategorie vůči páchané sexuální kriminalitě	58
Graf 15 Vliv médií na sexuální kriminalitu	59
Graf 16 Názor na sexuální kriminalitu jako hrozbu současnosti	60
Graf 17 Reakce na sexuální trestný čin	61
Graf 18 Reakce na svědectví k výše uvedenému případu	62
Graf 19 Prevence sexuální kriminality	63
Graf 20 Sexuální deviace	64
Graf 21 Dopad rodinného zázemí na projevy sexuální	65
Graf 22 Nařízená ochranná léčba	66
Graf 23 Názor na dobrovolnou léčbu sexuální deviace	68
Graf 24 Názor na ohrožení deviantními osobami	69

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Statistika sexuální kriminality	42
Tabulka 2 Pohlaví respondentů.....	45
Tabulka 3 Věk respondentů	45
Tabulka 4 Vzdělání respondentů	46
Tabulka 5 Pracovní pozice respondentů	47
Tabulka 6 Děti ve společné domácnosti	48
Tabulka 7 Povědomí sexuální kriminality	49
Tabulka 8 Zdroj informovanosti společnosti	50
Tabulka 9 Zařazení trestných činů do sexuální	52
Tabulka 10 Znalost trestního práva	53
Tabulka 11 Trestní zákoník	54
Tabulka 12 Názor na nejzávažnější trestný čin	55
Tabulka 13 Oběti sexuálního trestného činu.....	56
Tabulka 14 Nejzranitelnější věková kategorie vůči páchané.....	58
Tabulka 15 Vliv médií na sexuální kriminalitu	59
Tabulka 16 Názor na sexuální kriminalitu jako hrozbu současnosti	60
Tabulka 17 Reakce na sexuální trestný čin.....	61
Tabulka 18 Reakce na svědectví k výše uvedenému případu.....	62
Tabulka 19 Prevence sexuální kriminality.....	63
Tabulka 20 Sexuální deviace	64
Tabulka 21 Dopad rodinného zázemí na projevy sexuální poruchy.....	65
Tabulka 22 Nařízená ochranná léčba.....	66
Tabulka 23 Názor na dobrovolnou léčbu sexuální deviace	67
Tabulka 24 Názor na ohrožení deviantními osobami	68

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha PI – Dotazník

PŘÍLOHA P I: NÁZEV PŘÍLOHY

Dobrý den,

jsem studentkou závěrečného ročníku magisterského studia Fakulty aplikované informatiky na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, oboru Bezpečnostní technologie, systémy a management. Ráda bych Vás touto cestou požádala o vyplnění dotazníku k mé diplomové práci s tématem Sexuální kriminalita. Dotazníkové šetření je zaměřeno na výzkum veřejného mínění společnosti o problematice sexuální kriminality. Vyplnění dotazníku Vám nezabere více jak pět minut. Veškeré odpovědi na položené otázky jsou anonymní a výsledky budou publikovány výhradně v praktické části diplomové práce, nebudou zveřejněny, ani předány třetím stranám.

Předem Vám děkuji za ochotu a spolupráci při vyplňování dotazníku, v případě jakýchkoliv dotazů mě neváhejte kontaktovat na bacova.alexandra@seznam.cz

S pozdravem

Bc. Bačová Alexandra

I. Obecná část

1. Pohlaví

- Muž

- Žena

2. Věk

- 18-25

- 26-35

- 36-50

- 51-65

- 65 a více

3. Vzdělání

- Základní vzdělání
 - Středoškolské vzdělání bez maturity
 - Středoškolské vzdělání s maturitou
 - Vyšší odborné vzdělání
 - Vysokoškolské vzdělání

4. Pracovní pozice

- Dělnická pozice
- Administrativní pracovník
- Řídící pracovník
- Vedení společnosti
- Student
- Nezaměstnaný

5. Kolik dětí s Vámi žije, nebo žilo ve společné domácnosti.....

II. Sexuální kriminalita a povědomí společnosti

6. Slyšeli jste někdy o sexuální kriminalitě?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím

7. Pokud ano, odkud jste se o této problematice dozvěděli?

- Média
- Společnost

- Policie ČR
- Internet

8. Které z následujících trestných činů podle Vás spadají do sexuální kriminality? (možnost vyznačit více odpovědí)

- Znásilnění
- Obchodování s lidmi
- Ublížení na zdraví
- Šíření nakažlivé lidské nemoci
- Kuplířství
- Nedovolené přerušování těhotenství bez souhlasu těhotné ženy
- Soulož mezi příbuznými
- Omezování osobní svobody
- Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí
- Pohlavní zneužití
- Dvojí manželství
- Sexuální nátlak

9. Hranice „zdravé sexuality“ a sexuálních trestných činů je velmi nízká. Myslíte si, že jste dostatečně obeznámeni s trestním právem, zaměřujícím se na problematiku sexuální kriminality?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím

10. V roce 2010, byl přijat nový Trestní zákoník, který definuje trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Setkali jste se již tímto dokumentem?

- Ano
- Ne

11. Kterým z následujících trestných činů se cítíte být nejvíce ohroženi?

- Znásilnění
- Pohlavní zneužití
- Sexuální nátlak
- Soulož mezi příbuznými
- Kuplířství
- Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí
- Trestně právní aspekty pornografie

12. Stali jste se v minulosti obětí sexuálního trestného činu nebo znáte osobu, která jím byla?

- Ano
- Ne

13. Pokud ano, popište s jakým trestným činem jste se setkali ?

.....
.....

14. Která věková kategorie je podle Vás nejzranitelnější vůči páchané sexuální kriminalitě v současnosti?

- 5-12
- 13-18
- 18-25
- 26-35
- 36-50
- 51-65
- 65 a více

15. Myslíte si, že mohou mít média na oblast sexuální kriminality negativní dopady?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím

16. Je nebo není podle Vás sexuální kriminalita v současné době vážným problémem?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím

17. Jaká by byla Vaše reakce, pokud byste se stali svědkem pokusu o sexuální trestný čin (př. Sexuální nátlak), který se Vás bezprostředně netýká?

- Nebudete si toho všímat
- Zavoláte linku Policie ČR 158 – anonymně
- Zavoláte linku Policie ČR 158 – představíte se
- Vyplašíte pachatele
- Pokusíte se dle okolností pachatele zadržet
- Jiné

.....
.....

18. Jak se zachováte při vyšetřování tohoto případu?

- Nejste ochotni svědčit
- Jste ochotni svědčit – anonymně
- Jste ochotni svědčit

- Jiné

.....
.....

19. Myslíte si, že by se měla Policie ČR aktivně podílet na prevenci sexuální kriminality, za pomoci častějších kontrol rizikových míst či informovanosti občanů?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím

20. V České Republice je každoročně několik akcí pro zvýšení prevence kriminality, víte o některé, hodláte se jí účastnit?

.....
.....
.....

III. Poruchy sexuální preference

21. Setkali jste se s člověkem, který trpí sexuální deviací?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím

22. Myslíte si, že mohou být projevy sexuální poruchy jedince ovlivněny rodinným zázemím?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím

23. Pokud ano, jakým způsobem podle Vás může být vývoj ovlivněn?

.....
.....
.....

24. Nařízená ochranná léčba sexuálních deviací trvá dva roky, po jejím uplynutí může být soudem prodloužena. Je podle Vás tato doba léčby dostačující?

- Ano, jedinec je schopen se za tuto dobu vyléčit
- Ne, tato doba léčby není dostačující

25. Pokud jste odpověděli na otázku ne, uveďte, jaká je podle Vás optimální doba pro léčbu sexuální deviace

.....
.....

26. Myslíte si, že je dobrovolná léčba sexuální deviace účinnější než nedobrovolná?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím

27. Cítíte se být ohroženi sexuálně deviantními osobami?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne

- Nevím

28. Pokud ano, popište důvod

.....
.....

